

Toimiupseeri

Juhlavuodestako
opistoupseerin
kivinen tie?

Tammikuu
1 • 1989

Toimiupseeri

(SUOMEN ALIUPSEERI VUOSINA 1930—44, ASEMIEN V. 1945, SAULI VV. 1946—54, ALIUPSEERI VV. 1955—74)

TOIMIUPSEERILIITON ÄÄNENKANNATAJA

58. vuosikerta ISSN 0355-726x

ilmestyy 11 kertaa vuodessa.

TOIMITUS:

OSUUSKUNNANTIE 29
00660 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA
Armo Korvela

TOIMITUSSIHTEERI
Tiina-Riitta Lavento

ILMOITUKSET:

PS-MAINOS
Mannerheimintie 88
00250 HELSINKI 25

Vantaa 1989. Uudenmaan Kirjapaino Oy.

TOIMIUPSEERILIITTO r.y. toimisto puh.vaihe 90-754 3011

Osuuskunnantie 29
00660 HELSINKI

PUHEENJOHTAJA Pentti Järvinen	754 1723
PÄÄSIHTEERI Armo Korvela	754 1724
TIEDOTUSSIHTEERI Tiina-Riitta Lavento.....	754 3011
TALOUDENHOITAJA Harri Ojanen	754 1725
TOIMISTO Pirkko Juslin	754 3011
PÄÄLUOTTAMUSMIEN Jukka Uola	754 1726 161 3264

Kirjoittajat esittävät lehdessämme omia mielipiteitään, joiden ei välttämättä tarvitse olla samoja kuin lehden tai Toimiupseeriliiton.

Tässä numerossa

Eduskunnan vahvistettua valtion tulo- ja menoarvion vuodelle 1989 kävi ilmi, että liittokokouksessa esillä olleet virkamuu-
toskaavailut eivät toteudu, ei ainakaan vuonna 1989. Monien
lupausten joukosta on jo yksi poissa.

Pääkirjoitus	3
Länsi-Uudenmaan Sotilaspiiri	4
Opistoupseerikoulutus käynnistyi	9
Mekaanikko, kouluttaja, sotilas	10
Kertausharjoitus opetus- suorituksena	14
Puheenjohtajan palsta	15
Täällä pääsihteeri	16
Kilpailuvuosi 1988	28
Kilpailukutsu	32
Rt-kokoukutsu	35

Kansikuva: H. Keppola

Päätoimittaja A. Korvela YHTENÄINEN TOIMIUPSEERILIITTO

Ilmapuolustuksen Lentotekni-
set ovat jälleen Toimiupseeri-
liitossa. Viidentoista vuoden
avakkotaival on takanapäin.
Joulukuun kokouksessaan Toi-
miupseeriliiton hallitus hyväk-
syi kahdeksan iltyläistä jä-
senyhdistystä Toimiupseeriliit-
on jäsenyyteen.

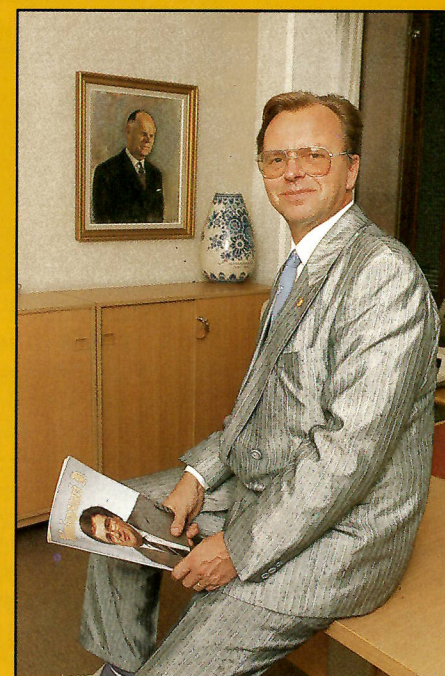
Toimiupseeriliiton liittyminen
sitkälaiseen ammattiyhdistys-
liikkeeseen edesauttoi järjes-
töjen välistä yhteistyötä. Usei-
den vuosien ajan käydyt kes-
kustelut ILTY:n pitkäaikaisen
puheenjohtajan sekä ToUL:n
johton kanssa ovat johtaneet
tulokseen, joka tulee ole-
maan kaikkien toimiupseeri-
liittolaisten etu; nykyisten sekä
uusien.

Yli neljänsadan henkilön
päättös anoa Toimiupseeriliit-
on jäsenyyttä on merkittävä
tunnustus toimiupseeriliitto-
laiselle edunvalvontatyölle.

Edunvalvonnan tuloksellisuuteen vaikuttaa
oleellisesti jäsenistön painoarvo tehtävien hoitamisessa sekä jokaisen rivijäsenen valmius
edunvalvonnan eteen tehtäviin uhrauksiin. Täs-
sä suhteessa iltyläisten osuus on merkittävä.
Heidän jokapäiväinen työnsä ilmapuolustuk-
sen toteuttamisessa on välttämätöntä. Lisäksi
on huomattava, että iltyläiset ovat ammattiyh-
distysliikkeeseen hyvin kouliutunutta joukkoa.

Iltyläisten mukaantulo tietää velvoitteita myös
Toimiupseeriliitolle. Näistä vähäisin ei liene
henkilöstöjärjestelmän kehittäminen. Tällä het-
kellä on työn alla opistoupseeriston muodos-
taminen. Millä vahvuuksilla ja tehtävätasoilla
tulevat lentokonehuoltoupseerit toimimaan, on
vielä epäselvää. Lisääntyneet velvoitteet ja en-
tistä korkeampitasoinen tekniikka eivät luo
edellytyksiä lentokonehuoltoupseerien luku-
määrän pienentämiselle.

Iltyläiset edustavat ilmavoimien toimiupsee-
reista noin neljääkymmentä prosenttia. Heidän
mukaantulonsa Toimiupseeriliiton jäsenyyteen

tulee aiheuttamaan muutok-
sia myös liiton hallintopaikko-
jen jaossa. Tämän toteuttami-
ssa tulee ottaa huomioon il-
mavoimien kaikkien toimiup-
seeriryhmittymien tarpeet ja
odotukset. Hallintopaikkojen
jaossa on löydettävä kelvolli-
nen kompromissi, sanelurati-
kaisu ei voi tulla kysymykseen.
Syyskuussa 1989 pidettävässä
liittokokouksessa tehdään
henkilövalinnat neljäksi vuo-
deksi. Näihin valintoihin tulee
paneutua riittävän ajoissa.
Tässäkin suhteessa ilmavoi-
mien toimiupseerien yhteistyö
aina työpaikkatasoa myöten
on täysin välttämätöntä.

Tällä vuosikymmenellä on
Toimiupseeriliittoa kyetty rak-
entamaan ja rivejä tiivistä-
mään. Siitä ovat näkyvinä
osoituksina Erikoisupseerit r.y:n
liittyminen Toimiupseeriliittoon
1.1.1985 sekä Rajavartiolaitok-

sen Lentäjät r.y:n mukaantulo vuotta myöhem-
min ja nyt viimeisimpänä ILTY r.y. Tämä on tien-
nyt Toimiupseeriliittoon lähes 700 uutta jä-
sentä.

Ilmavoimien rivit ovat nyt kunnossa. Tuleva
opistoupseeristo on lähes sataprosenttisesti yh-
dessä liitossa. Joukosta puuttuu sata merivar-
totoimiupseeria sekä osa erikoisupseereista.
Sotilasteknikoiden osalta näyttää voimistuvan
muuttoliike Toimiupseeriliiton jäsenyhdistyk-
seen Erikoisupseereihin, joka on tehnyt ansiok-
kaasti ja pitkäjänteisesti työtä yhtenäisen opis-
toupseeriston muodostamiseksi.

Juhlavuottaan - kuudettakymmenettä toimin-
tavuuttaan - aloittavan Toimiupseeriliiton jär-
jestöllinen tila on hyvä. Yhtenäisen jäsenkun-
nan tuella voimme käydä luottavaisin mielin
entistä tehokkaamman edunvalvonnan pariin.

Länsi-Uudenmaan Sotilaspiirille kuuluu uutta

Sotilaspiirien sotilaspuolustuksen henkilökunnan rekrytointia on vaikeuttanut vanha uskomus, että toimiupseeri sotilaspiirissä luetteloi kortistoja ja sinne siirretty upseeri on hyllytetty. Kuitenkin entinen puolustusministeri **Veikko Pihlajamäki** esimerkiksi piti sotilaspiirityötä puolustusvoimien monipuolisimpana. Sieltä löytyy tehtäviä jokaiselle.

Sotilaspiirin tehtävät

Sotilaspiiri on perinteisesti maamme kutsuntalaitos. Kutsunnat pidetään kerran vuodessa jokaisessa kunnassa. Suomessa kutsunnoissa on erittäin korkea sisäänottoprosentti, yli 90, joten työtä riittää. Lisäksi sotilaspiiri muodostaa kriisijoukot tarpeen mukaisesti.

Aikaisemmin maassamme on puolustushallinnossa vallinnut eräänlainen päällekkäinen järjestely, jossa sotilaspiirit kriisiaikana vastasivat alkujärjestelyistä, jonka jälkeen niiden alueelle perustettiin muualla suunniteltuja sotilaallisia yhtymiä. Eversti Erikssonin mukaan se sopikin vanhaan ajatteluun, jossa katsottiin aikaa olevan sotakoulun asiantunteumuksen paikalle kutsumisen ja jonkinlaisen operaatioesikunnan luomiseen. Kiinteämmän järjestelmän kehittäminen on kuitenkin modernia ja järkevää.

— Turvallisuuspolitiikan kehittäminen on nähtävä osana yhteiskunnan yleistä kehittämistä. Yhteiskunnassa esiintyvät muutospaineet vaikuttavat näin pienessä

Jos joku vielä pitää Sotilaspiiriä jonkinlaisena suojatyöpaikkana, hänen on syytä muuttaa kantansa. Toki Sotilaspiirit huolehtivat edelleen päätehtäväänä kutsuntojen järjestämisestä, mutta ne vastaavat myös alueensa puolustusjärjestelystä ja niihin liittyvistä sotilaallisista operaatioista. Sotilaspiireistä on tulossa aivan puolustusjärjestelmämme tärkein osa, Länsi-Uudenmaan Sotilaspiirin päällikkö, eversti Carl Johan Eriksson sanoi. — Ainakin tärkeimmille Sotilaspiireille tullaan antamaan tulevaisuudessa kokonaisvastuu koko alueestaan, ihan sen jokapäiväisestä valvonnasta ja koordinoinnista uhkatilanteen mukaisesti.

maassa kokonaisuun puolustuksen suunnitteluun. Siinä on kaikkien oltava mukana, eversti Eriksson sanoi.

Suhdetoiminta tärkeää

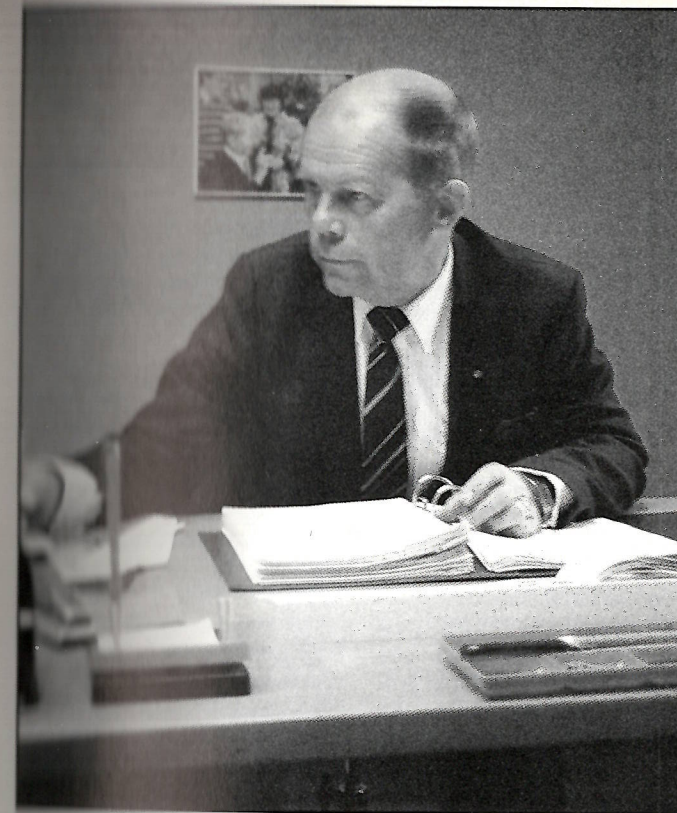
Yhteiskuntasuhteiden hoitaminen on kokonaisvaltainen sotilaspiirille kuuluva tehtävä. Suhde-

toiminnan osuus sotilaspiirin työstä tulee kasvamaan. Yhteiskuntasuhteet ovat tärkeitä jo kutsuntojen kannalta. Niitä hoidetaan myös kehittämällä yhteistyötä mm. puhelinlaitosten ja postija telelaitoksen kanssa. Kokonaisjärjestelmässä on pyrittävä hyödyntämään kaikki pienen maan resurssit. Yhteistoi-

mintaa on Tvh:n, kaupan ketjujen ja teollisuuden kanssa. Kriisiaikana teollisuuden toiminnan turvaaminen ja yhteiskunnan toimintaedellytysten takaaminen vaativat jatkuvaa yhteydenpitoa ja suunnittelua.

Motivaatio korkealla

Eversti Carl-Johan Eriksson on tyytyväinen tehtävänsä, vaikkakin huomauttaa, että melkein jokainen vähän korkeamman tason johtaja kehuu aina oman tehtävänsä välttämättömyyttä, tärkeyttä ja hyvää viihtyvyyttä. Hän ei siis ole poikkeus. — Meillä on ollut vähän liian hajallaan oleva organisaatio, päällekkäisyyttä tehtävissä ja jopa pienten resurssien tuhlausta. Juuri nyt, kun tilanne on muuttumassa ja sotilaspiirien tehtävät laajenemassa, motivaati-

Eversti Eriksson on tyytyväinen motivoivaan työhönsä.

oni on hyvin korkea. Joukko-osaston komentajan työ on hieno tehtävä, aina ikäluokan koulutettua tuloksen voi nähdä ja kehitystä pääsee seuraamaan miltei reaaliajassa. Sotilaspiirissä tilanne on aivan samantainen. Kertausharjoituksen jälkeen nähdään kootun joukon kunto ja koulutustaso, hän painottaa.

Henkilökuntakysymys

Puhuri, puolustusministeriön sisäinen viikkotiedote, siteerasi 9.9.1988 osastopäällikkö **Ilkka Puukkaa** organisaatiouudistuksesta: "Puolustushallinnossa meneillään olevan monivaiheisen organisaatiotarkistuksen keskeisiä periaatteita ovat johtosuhteiden selkeyttäminen ja päällekkäistoimintojen poistaminen", osastopäällikkö Puukka on sanonut kirjoittamassaan lehtiartikkelissa.

"... Pienenevät ikäluokat, lisääntyneet kertaushar-

joitukset ja teknillisen kaluston käyttöönoton pakottaneet puolustusvoimat tarkistamaan koulutusyksiköjensä määriä ja joukkojensa kokoonpanoa. Pula kouluttajista ja teknisestä henkilöstöstä on kasvanut puolustusvoimissa vuosien myötä.

Tulo- ja menoarvioiden kautta saatu henkilöstö ei ole pystynyt lieventämään henkilöstöpulaa. On myös syytä muistaa tekniikan mukanaan tuomat muutokset niin henkilöstön rakenteeseen kuin koulutukseen, kaluston ylläpitoon ja huoltoon... Uudistuksessa toimintoja kehitetään sekä varuskunnittain että aselajeittain muun muassa tarkoituksenmukaisen koulutuskokoonpanojen takaamiseksi ja rakentamistarpeen minimoimiseksi. Esikunnat pyritään pitämään pieninä sekä tehtäviä ja päätösvaltaa delegoidaan ylhäältä alaspäin. Vapautuva henkilöstö kohdennetaan pääosin koulutus- ja uuden kaluston käyttö- ja huoltotehtäviin."

Puolustusvoimien organisaatiouudistus tulee vapauttamaan resursseja ja paljastamaan myös järjestelmän mahdolliset suurimmat puutteet. Henkilökuntakysymys tuottaa sotilaspiireissä Pääkaupunkiseudulla jo nyt päänsivaa, mutta lisää henkilökuntaa on saatava erityisesti tehtävien laajentumisen yhteydessä.

Paitsi, että jotkut vielä pitävät sotilaspiiriä jotenkin vähempiarvoisena sotilaan työpaikkana, pääkaupunkikeskeisyys tuo omat ongelmansa, josta Länsi-Uudenmaan Sotilaspiiri kuitenkin pääsee eroon vuonna 1990 Lohjalle muuttaessaan. Erikoisjoukoista ei koulutusta ja hevin Helsinkiin lähde, vaikka siirrettävälle pyritäänkin osoittamaan asunto. Komentotoimiston päällikkö, ylivääpeli **Timo Mursunen** toivoo kuitenkin, että vuonna 1990, kun esimerkiksi Rann JP siirtyy Tammi-osaan, se poikisi sotilaspiirille lisää virkoja. Henkilöstön haaliminen onkin eräs merkittävimmistä sotilaspiirin ko-

mentotoimiston päällikön tehtävistä. Timo Mursunen myöntää, että siirryessään aikanaan Pääesikunnasta, keskusvirastotasolta alemmaksi, hänellä itsellään oli kaikenlaisia ennakkoluuloja. Sen hän on kuitenkin huomannut ja sitä yrittää muillekin tolkuttaa, ettei työ sotilaspiirissä ole lainkaan yksitoikkoista.

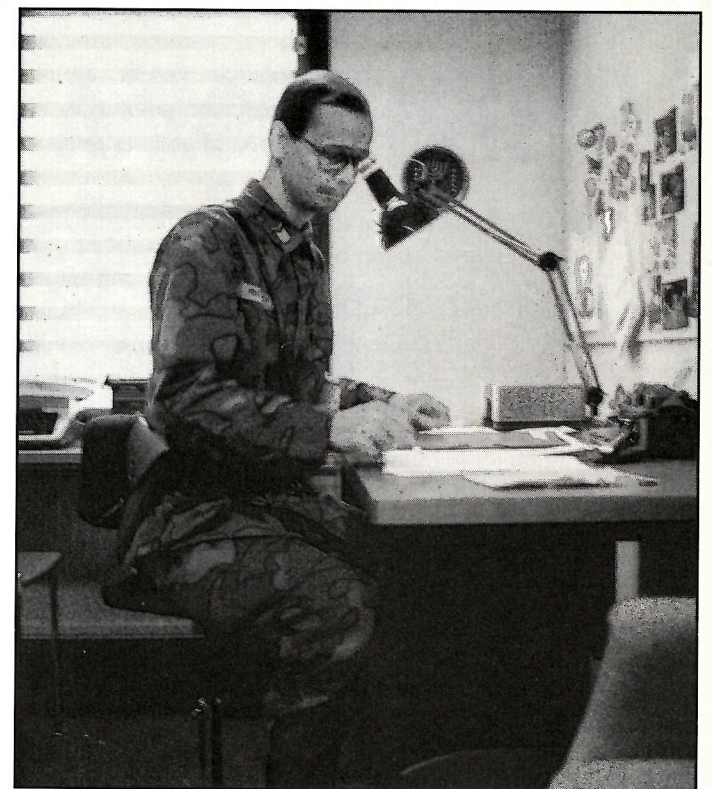
Sotilaspiiristä löytyy töitä kaikenlaisille toimiupseereille. Jos haluaa kouluttaa, se onnistuu ja toimistotyötä löytyy sitä haluavalle. Kouluttaja kouluttaa itse koulun sodanajan joukon, katsoo miten se nivoutuu suureen harjoitukseen, näkee oman työnsä jäljen. Jos jokin ei toimi, sijoitusta voi vaihtaa. Sotilaspiiristä löytyy myös koko huollon kirjo.

Sotilaspiirissä työskentelevän sotilaan ei mitenkään tule olla intohimoinen byrokraatti, vaikka niin luullaankin.

— Kun kuva sotilaspiirin työstä selkiytyy, uskon, että se riittää meitä markkinoimaan. Yhteiskunnassamme kiinnitetään yhä enemmän hu-

Timo Mursusen työmaata Rannikko -88 harjoituksessa.

Rannikko -88: Komentotoimiston päällikkö, ylivääpeli Mursunen työskentelee.

miota työn mielekkyyteen, vaihtelevuuteen ja haasteellisuuteen. Koulutus on eräs tärkeimmistä tehtävistämme, mutta se sopii nuorelle ihmiselle. Noin 35-vuotta täytettyään mies voisi jo siirtyä sotilaspiiriin, eversti Eriksson sanoi.

Rekrytointiongelmia on ratkottu sillä, että nuoret va-kersantit on rekrytoitu itse ja lainattu sitten joukko-osastoon kouluttamaan yksi ikäluokka. Länsi-Uudenmaan Sotilaspiirissä on erittäin onnistunut kokeilu; yhden ikäluokan Kaartin Pataljoonassa kouluttanut joukkueen varajohtajana toiminut kersantti tuli ylen motivoituneena takaisin.

— Nuoren sotilaan ensimmäinen palvelupaikka ei kuitenkaan saa olla sotilaspiiri. Kaverin pitää lähteä kouluttajan tehtävistä ja kasvaa siellä joukoissa. Sotilaspiiriin tullessaan miehen tulee olla jo valmis koulutaja ja pystyä vaadittaessa kouluttamaan reserviläinen, Timo Mursunen painottaa.

Henkilöstötyöllistää

Timo Mursunen pyrkii hankkimaan tarvittavan siviilityövoiman Lohjalta. Lohjalle muutetaan kuitenkin jo vuonna -90 ja sieltä rekrytoiduilla on jo asuntoasiat kunnossa. Helsingistä ei myöskään tahdo hänen mukaansa löytyä kunnollista työvoimaa. Timo Mursunen ei kuitenkaan mitenkään halua valittaa. Hän kokee työnsä hyvin haasteelliseksi. Tehtäväkenttä on laaja. Tosin se riippuu tietenkin esimiehestä, joka päättää, mitä tehtäviä komentotoimiston päällikölle delegoidaan. Timo Mursunen esimiehet ovat delegoineet hyvin, hän saa tehdä paljon ja on saanut tekemisilleen myös esimiestensä luottamuksen.

Normaalin joukko-osaston komentotoimiston päällikön työhön verrattuna Mursusen työtä helpottaa vain varusmiesten puuttuminen. Oikeusupseereille varusmiesongelmat ovat oikei-

ta ajansyöjiä. Kertausharjoituksien osalta oikeusupseeria työllistävät poisjäännit. Viime vuonna tuomittiin Länsi-Uudenmaan Sotilaspiirin alueella 47 miestä tuomiona sakosta kahteen kuukauteen vankeutta.

Erikoisharrastuksena tiedottaminen

Kertausharjoituksista poisjäämisistä päästäänkin Mursusen seuraavaan tehtävään ja hänen erikoisharrastukseensa. Hän kertoi huomanneensa, etteivät reserviläiset useinkaan ymmärrä, mitä kertausharjoituksista poisjääminen merkitsee ja mihin se voi johtaa. Tiedotuksessa on ollut selvä aukko. Koska Timo Mursunen harrastaa kirjoittamista muutenkin, hän laati sotilaspiirin alueen lehtiin aiheesta artikkeleita ja palaute on ollut myönteistä.

Tiedottaminen sotilaspiirin asioista on pitkälti säilytettykin Timo Mursusen harteille ensinnäkin,

koska hän suvereenisesti tuntee alan hallitsevan ja toiseksi, koska hän sen mielellään tekee. Esikuntapäällikkö luonnollisesti kantaa vastuun.

Sotilaspiirin viidestä toimistosta komentotoimisto on vain yksi. Sille kuuluvat henkilöstö- ja tiedotusasioiden lisäksi esimerkiksi päivittäinen postiliikenne. Työtä komentotoimiston päälliköllä riittää hyvin. Onneksi hänellä on apunaan kaksi hyvin pystyvää työtä, joille tehtäviä voi delegoida. Aika riittää suhteellisen hyvin, kun työmatkan kuluvan tunnin käyttää hyödyllisesti määräysten asetusten ja sen sellaisten lukemiseen ja päivää pitkittää vähän kotona. Komentoala on määräaikoihin sidottua; työ on aikanaan tehtävä ja kotona työnteko on vapaampaa. Ikävinä Mursusen mukaan on se, ettei oman työn kehittämiseen jää aikaa. Uusien työtapojen oppiminen, rationalisointi, olisi kuitenkin hyvin tärkeä osa-alue sekin.

Kertausharjoituksista hommia

Sotaharjoitusten valmisteluun kuluva aika komentotoimiston päälliköllä riippuu siitä, onko hän itse harjoituksessa mukana vai ei. Tämän syksyinen Rannikko-88 testatessaan kaikenlaista uutta ja jännittävää vaati paljonkin valmisteluja. Edellisenä syksynä oli jo valmisteleva esiharjoitus. Joukkojen kokoonpanot on tietysti valmisteltava ajoissa, tarkennukset voidaan tehdä myöhemmin. Maastotiedostelu esikunnan osalta alkoi maaliskuussa. Huhtikuussa paikalliset määrätettiin tarkemmin. Sisätilat tarkistettiin toukokuun lopulla, samoin sotilaspiirien esikuntakomppanian ympäristö. Jopa puhelinten paikat katsotaan etukäteen tarkkaan. Tämä kaikki vaatii kovasti paperityötä. Tällaisia perustamisia ja joukkojen purkamisharjoituksia on paljon; joukot kouluttaa sitten joku muu. Pari kertaa vuodessa Mursunen pääsee itse kouluttamaan.

Rannikko -88

Rannikko -88 -harjoituksessa Mursunen toimi komentantina ja komentotoimiston päällikönä. Hän vastasi järjestelyjen sujumisesta, esikunnan suojaamisesta, varastoinnista, huollosta, majoituksesta, teknisestä välineistöstä, kuljetuksista, ruokailusta. Hänen tehtävänä oli luoda edellytykset esikunnan työskentelylle. Ennen harjoituksia oli hoidettava oman alan erikoismääräykset, esikuntaohje oli kirjoitettava. Se jaettiin kaikille sotilaspiirin johdossa oleville joukoille.

Rannikko -88 pidettiin Länsi-Uudenmaan rannikkoalueella, Saaristomerellä ja Suomenlah-

della 16.—26.8. ja siihen osallistui joukkoja Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen Sotilaslääneistä sekä Saaristomeren ja Suomenlahden Merivartiosta. Etelä-Suomen Sotilasläänin sotaharjoituksen opetustarkoituksena oli harjoittaa johtajia, esikuntia ja joukkoja puolustustaisteluun ja siihen liittyvien vastahyökkäysten toteuttamiseen rannikon olosuhteissa.

Harjoituksen kerrotaan onnistuneen oikein hyvin ja Timo Mursunenkin oli tyytyväinen. Harjoituksen läpikäyminen teettää vielä kauan varsinaisen harjoituksen päättymisen jälkeen työtä, mutta antaa myös tyydytystä, kun järjestelyt ovat sujuneet hyvin.

Timo Mursunen sanoo olevansa sellainen "pehmosotilas". Sillä hän tarkoittaa hyvin paperitöidenkin parissa pärjäävää ja viihtyvää sotilasta. Hän pitää työstään. — Olen kuitenkin kriittinen. Olin Pääesikunnassa kuusi vuotta, näin puolustusvoimien keskusvirastotason, loin käsityksen sen organisaatiosta ja toimintamalleista. Ruohonjuuritason palattuani ennakokäsitykset ovat vain vahvistuneet. Lääni on sellainen byrokratian ratas, etteivät asiat aina suju niin kuin paikallinen taso toivoisi.

Joskus Mursusta risovat nimityspäätökset, esimerkiksi puoltojärjestelmästä syytä perustelematta poikkeaminen siten, että virhe näyttää tapahtuneen. — Olen suorasukainen ja voin sanoa läänillekin, että nyt on tullut virhe. Seuraukset kärsin myöhemmin, Mursunen sanoo päättäväisenä. Hän varmasti, jos kuka, selviää suuresta työtaakasta, joka suuren sotilaspiirin komentotoimiston päällikön niskoil-le sälytetään. — Työlleen omistautunut mies.

TR Lavento

**TUNNUS,
LAHJA,
PALKINTO,
MUISTO...**

Viiri sopii aina!

Pöytälippujen ja -viirien, kanto-
lippujen ja kangasmerkkien
suunnittelu ja valmistus

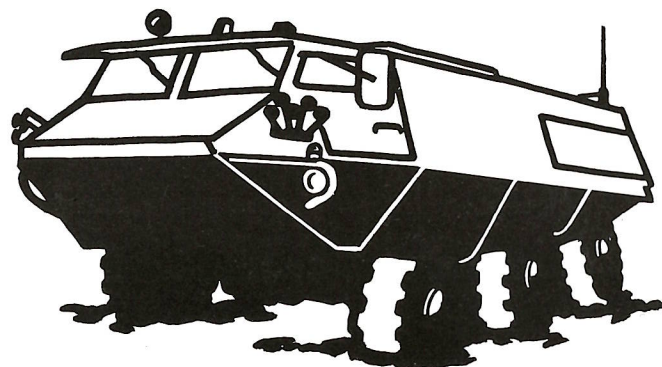
Lippuvarusteet, kansallisliput ja
isännänviirit suoraan varastosta

LIPPUTAITO OY

Pinninkatu 57
PL 14 33541 Tampere 54

vaihde 931-112622
myynti 931-112281

SISU SUOJAA SUOMALAISTA

**SISU
Defence**

VARTIJOITA

Helsinkiin, Espooseen, Vantaalle,
Kirkkonummelle ja Porvooseen.

Ota yhteyttä työhönottopisteisiimme:

Helsinkiin 90-736 282

Espooseen 90-518 720

Vantaalle 90-873 1009

Porvooseen 915-172 917

Arkisin 8.30—15.00

Muina aikoina saat tietoja infopuheli-
mistamme 90-736 282.

Tervetuloa STV:lle

Suomen Teollisuuden Vartiointi Oy

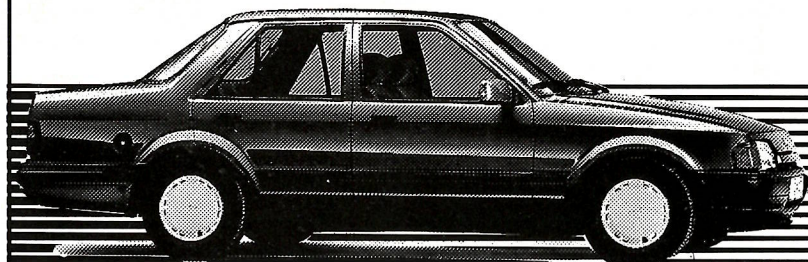
Nopealle päättäjälle^{*)} ohittamattomat edut nyt meiltä:

1. Huippuvarustelu

• Kaikissa Ford Laser -malleissa: • elektroninen sytytys • keskuslukitus • 5 vaihdetta • sävylasit • korin väriset sivupeilit • Laser-luokan verhoilu

2. Laaja mallisto

• Fiesta hinnat alk. 53.700,- • Escort hinnat alk. 69.900,- • Orion hinnat alk. 77.300,- • Sierra hinnat alk. 96.700,- • Scorpio hinnat alk. 167.500,-
Hinnat ovh. tuontisatamassa.

Kuvassa Ford Orion 1.6 Laser hinta 91.600,-, Orion hinnat alk. 77.300,-

3. Huippuedullinen rahoitus suoraan meiltä

5,75 % 7,75 % 9,75 %

• Ford-lainan saat suoraan meiltä uuden henkilöauton ostaessasi • yksityishenkilölle ilman vakuuksia • lainaa saat aina 40 000 markkaan asti • maksuaikaa jopa 3 vuotta • korko 5,75 %, 7,75 % tai 9,75 % takaisinmaksuajasta riippuen • ei leimaveroja • ei luotonvarausprovisiota • ei toimitusmaksuja • ei muita kuluja

^{*)} Päättäjät nyt Ford-kaupasta. Rekisteröi tammikuussa. Tarjous koskee (alk.) 15.12.1988 allekirjoitettuja tilauspöytäkirjoja. Tarjous voimassa toistaiseksi.

TUTUSTU EDULLISEEN FORD-RAHOITUKSEEN MEILLÄ

Oy Auto-Sprint Ab
 Uusi osoite Abraham Wetterin tie 4, Herttoniemi, puh. 755 5022
 Palveluaika ark. klo 9-17, la. klo 10-14
 Lauantaisin puh.n:ot suoraan
 uudet autot puh. 7585411, vaihtautot puh. 7585419
 varaosat puh. 7585425

Opistoupseerikoulutus käynnistyi Lappeenrannassa

Eversti Pärssinen.

Uusimuotoinen, opistotasoinen toimiupseerikoulutus käynnistyi näyttävästi peruskurssin 48:n avajaisilla 9. tammikuuta Lappeenrannassa. Kaupungin komea Lappeenranta-sali tarjosi tyylikkään ja toimivat puitteet niin-kin suurelle tilaisuudelle, johon osallistuu 327 opintonsa aloittanutta nuorta miestä ja runsas kutsuvierajoukko.

Päälystöpiston johtaja, eversti Antero Pärssinen kuvaili avajaisissa uudis-

tuvan toimiupseerikoulutuksen sisältöä: "Opistoupseerin peruskurssin päämääränä on

• kouluttaa hyvät tiedot ja taidot hallitsevia kouluttajia, jotka pystyvät toimimaan perusyksikön opetusupseereina ja vääpeleinä sekä koulutushaaran mukaisissa erikoistehtävissä

• kouluttaa sodan ajan joukkueen johtajia ja yksikön vääpeleitä sekä johtajia puolustushaarojen perusyksiköksiin tehtäviin ja antaa perustiedot sodan ajan perusyksikön päällikön tehtävistä

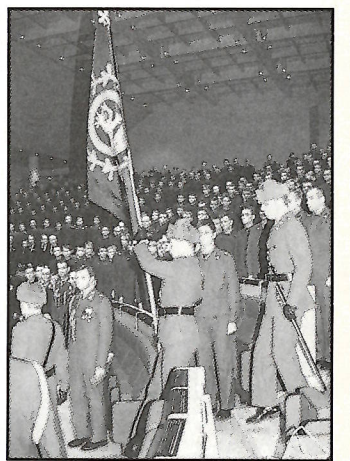
• antaa hyvät opistotasoiset yleistiedot ja kyvyn kehittää ja ylläpitää niitä koko virkauran ajan."

Eversti Pärssinen kertoi että oppiaineiden sisäiset tavoitteet on sotilasaineissa asetettu vastaamaan puolustusvoimien kehitysnäkymiä ensi vuosikymmenelle saakka. Ns. siviiliaineiden tavoitteet ja oppisisällöt on luonnollisesti mukautettu vastaamaan yleistä opistokoulutuksen tavoite- ja vaatimustasoa Suomessa.

Eversti Pärssinen toivotti peruskurssi 48:n opilaille onnea ja menestystä opinnoissaan: "So-

tilaskouluttajan, -kasvattajan ja -johtajan tehtävä on vaativa ja haasteellinen. Paneutumalla tehokkaasti opiskeluunne te omaksutte parhaiten ne tiedot, taidot ja asenteet, joita teiltä tulevaisuudessa ammattitehtävissänne edellytetään. Samalla te omalta osaltanne vastaatte siihen haasteeseen, jonka veteraanisukupolvemme ovat meille jättäneet: Itsenäisyytemme vaalimisen sekä maamme ja kansamme omaehtoisen kehityksen turvaamisen yhä edelleen levottomassa maailmassa.

Muistakaa aina, että puolustusvoimien ja meidän sotilaiden arvostus on kiinni siitä miten hyvin, miten ammattitaitoisesti me toteutamme varusmiestemme ja re-

Lippu saapuu.

serviläistemme koulutuksen ja kasvatuksen taitaviksi, omaaloitteisiksi ja vastuuntuntoisiksi maanpuolustajiksi. Siinä teille tällä alkaneella kurssilla pyritään antamaan parhaat mahdolliset valmiudet."

Juhlaleisöä Lappeenranta-salissa.

Lappeenrannan seudun Veteraanikuoro esiintyi, johtajanaan Aate Tälkä.

SAAB-SCANIA

PIIRIEDUSTAJA
PORIN TALOUSALUEELLA

Arvo altonen
oy

Isolinnank. 15, 28100 Pori 10
Puh. 939-325366, 27900

Mekaanikko, kouluttaja ja sotilas

Siviili harvoin tietää, mitä ilmavoimien lentotekninen tekee. Se ei ole kummallista, mikäli hän ei sattumalta ole reserviapumekaanikko. Mutta tietääkö toimiupseeriveli maavoimissa ja laivastossa, mitä lentokonehuoltoupseerin työnkuvaan kuuluu?

Ilmavoimiin kukaan ei voi joutua sattumalta. Sinne hakeudutaan ja lentotekniseen varusmiespalvelukseen on lähes yhtä vaikea päästä kuin ohjaajapalvelukseenkin. Pääsykokeet ovat edessä jokaisella pyrkijällä. Varusmiespalveluksen aikana nuorelle miehelle saattaa selvitä, että ilmailu kiinnostaa ammattiksi asti ja että kehittyvän lentokonetekniikan parissa on innostavaa työskennellä. Hän päättää jäädä taloon ja koulututtaa itsensä toimiupseeriksi ja lentokonemekaanikoksi.

Kullakin ilmavoimien koneella on ohjaaja ja mekaanikko. Ohjaaja vastaa lentämisestä ja mekaanikko antaa käynnistysmerkin ja kone lähtee lentämään. Mekaanikko tekee pää-

töksen koneen lento- ja tehtäväkelpoisuudesta. Mitä se oikeastaan tarkoittaa?

Kone kuntoon

Jotta ohjaaja voisi lentää koneineen tunnin, sitä varten on tehty vähemmän näkyvää työtä kymmeniä tunteja. Ennen lentoa mekaanikko tarkastaa koneen monimutkaisten listojen mukaan. Jokaisen kohdan on oltava kunnossa. Ohjaaja suorittaa omat tarkistuksensa, jonka jälkeen luovutus ja vastaanotto kuitataan. Kuittaajalta kysytään tarkkaan, jos jokin menee vikaan; syy selvitetään aina. Lopuksi mekaanikko antaa käynnistysmerkin ja kone lähtee lennolle ohjaajan saatua

Kone on kunnossa ja valmiina lähtöön; koneella mekaanikko väpeli Markku Siuko ja ohjaajat ltn Jari Ranta ja yll Jarmo Mäkelä.

mekaanikolta merkin "kaikki kunnossa!"

Kun ohjaaja tuo koneen takaisin, mekaanikko ottaa sen vastaan. Ohjaaja kertoo, mitä lennon aikana on tapahtunut; mikä valo on vilkkunut silloin tai minkäläistä ääntä on kuulunut tällöin. Mekaanikon on tehtävä päätös, onko kone otettava sisään tarkistuksia ja korjauksia varten, vai voiko se jatkaa lentopalvelusta.

Ilmavoimissa pyritään omavaraisuuteen. Korjaukset tehdään itse. Lentokonemekaanikot ovat erittäin ammattitaitoisia väkeä, vain hätätapauksissa otetaan yhteyttä tehtäseen.

Vuosikymmen käyttö-kelpoisuuteen

Lentokonehuoltoupseerin on tunnettava koneensa läpikotaisin. Hänen on tiedettävä, miten järjestelmät toimivat ja

miten konetta lennetään. Hänen on tunnettava sen hyvät ja huonot ominaisuudet, vahvat ja heikot kohdat. Lisäksi hänen on tunnettava ohjaaja; joskus oletetun teknisen vian takana onkin inhimillinen tekijä. Tämän valmiuden hankkimiseen kuluu kymmenisen vuotta, sekä virkaura- että ammatillisetkin kurssit.

Nuori mekaanikko on epävarma, kuten hänen tulee ollakin. Hän tietää töihin tullessaan, kuinka koneen tulisi toimia. Pienimmänkin poikkeaman kohdatessaan hän pitää koneen maassa etsiäkseen vian. Vasta koulutus ja kokemus luovat sitä tietotaitoa, jolla mekaanikosta tulee työnantajalleen täysin käyttökelpoinen eikä hänen enää tarvitse keskeyttää lentotoimintaa vähäisen syyn vuoksi. Tietotaito mahdollistaa tehokkaan ja sujuvan lentotoiminnan sekä takaa lentoturvallisuuden kaikissa olosuhteissa.

Väpeliit Esa Hallinen ja Hannu Lillomäki tentissä.

Koulutusta riittää

Koulutusta lentokonemekaanikoilla riittää. Yleensä virkaura- ja ammatillisilla kursseilla käydään vuorotellen. Uusien kone- ja laitteiden tulo lisää tyyppien lisää opiskelua. Kurssilla ollaan hyvin usein. Kehittyvä tekniikka vaatii itseopiskelua, uudet konetyypit mahdollisesti uusia kieliohjeita. Lentokonetekniikassa ei voi jäädä ammatillisesti polkemaan paikoilleen.

Mekaanikolla on kelpuutus tiettyyn konetyyppiin. Se on voimassa kaksi vuotta, jonka jälkeen se täytyy uusua koneen kautta. Nykyisin pyritään kahden tyyppin kelpuutukseen, sillä useammilla tyypeillä kelpuutusten ylläpitäminen vaatii jo erikoisjärjestelyjä.

Erityyppisillä koneilla tekniikka vaihtelee huomattavasti. Tyyppien vaihtuessa käy niin, että saatu kokemus ja erityistaidot siirtyvät — ehkä museoon. Edessä on tyyppikoulutus, virkauran vaiheesta riippuen joko täydellisenä tai tehtävien vaatimin osin.

Vastuu painaa

Ohjaajan työssä on vaaroja. Lentokonemekaanikko huomaa nopeasti työssään, että vastuu painaa. Pienikin työvirhe voi johtaa ihmishenkien menetyksiin ja suuronnettomuuteen. Kaikki, mitä koneeseen tehdään, myös kuitataan, onnettomuuden sattuessa tutkitaan teknisen vian mahdollisuus ja vastuullinen löytyy aina. Mekaanikon on oltava nöyrä. Homman herra ei voi uskoa olevansa.

Lentotekniset toimiupseerit työskentelevät uransa alkuvaiheessa lentueissa käyttöhuoltomekaanikoina, yleensä ensin harjoituskoneilla. Virkauran ja ammattitaidon kehittyessä he siirtyvät taistelukoneisiin, lentokonekorjaamoille ja työnjohdollisiin tehtäviin. Uran huipulla he päätyvät esimerkiksi tarkastajan tehtäviin, tarkastajan tehtäviin, tarkastamaan ja valvomaan mekaanikkojen tekemiä töitä.

Lentokonehuoltoupseerilla on ammatillisen koulutuksensa lisäksi myös virkaurakoulutus. Työnsä ohessa hän huolehtii varusmiesten ja re-

serviläisten, lähinnä apumekaanikkojen kouluttamisesta. Heille on annettava tietyille konetyypeille tyyppikohtainen koulutus, valmius reserviä varten. Kertaamaan nämä miehet saattavat saapua insinööreinä ja diplomi-insinööreinä. Heidän kouluttamisessaan saakin olla tarkkana.

Uusiin tehtäviin

Lentokonemekaanikoille löytyisi siviilistä töitä. Nykyisin heilläkin on palvelus-sitoumus rasitteenaan, mutta eläkepäiviä voi suunnitella viettävänsä vastaavissa siviili-tehtävissä, esimiestasolla tai vaikkapa ammattikoulun opettajana. Tekninen Korkeakoulu Helsingissä kouluttaa siviiliin lentokonediplomi-insinöörejä. Helsingissä ja Rovaniemellä ammattikoulussa on lentokoneasentajalinja. Väliportaan koulutus puuttuu; lentokoneteknikkoja tai insinöörejä ei kouluteta ollenkaan.

Lentokoneasentaja taas poikkeaa lentokonemekaanikosta siinä, että mekaanikko vastaa omasta työstään. Hän on

oikeutettu päättämään koneen lentokelpoisuudesta, kun asentaja tekee tietyn työtehtävän mekaanikon valvonnassa.

Kun Ilmavoimat tarvitsevat väliportaan ilmailuteknisen koulutuksen saaneita, sen on koulutettava ne itse. Toimiupseerikoulutuksen uudistuksessa tällaiset tehtävät voisivat kuulua lentoteknisille opistoupseereille. Koulutus kyllä järjestyy. Sekä Hämeenlinnassa että Rovaniemellä opiskelee lentoteknisiä toimiupseereja teknillisessä oppilaitoksessa tekniikoiksi. PO I ja PO II katoaan vastaavan opistotasosta koulutusta, joten suoritettavaksi jäävät vain erikoisaineet.

Lentokonemekaanikot työskentelevät aitojen takana melua itsestään pitämättä. Sotilaita ja toimiupseereita he ovat siinä missä muutkin, vaikka ehkä tuntevatkin olevansa enemmän lentokonemekaanikkoja. Tiukka sotilaallisuus saattaa joskus kärsiä varusmieskoulutuksessakin. Teknisesä tehtävässä vaaditaan tietämystyyppistä luovuutta, omaa ajattelua eikä suo-

LAPPEENRANTA

VIREÄ JA VILKAS MATKAILUKAUPUNKI

Talvella kaupunki ympäristöineen tarjoaa mitä vaihtelevimpia mahdollisuuksia ulkoilulle ja laturetkille

VALAISTU RETKEILYRATA
ETELÄ-KARJALAN LASKETTELUKESKUS
HYVÄT MAJOITUSMAHDOLLISUUDET

Lappeenrannan kaupunki 953 / 5181

-ettei pakkanen pure!

Vitalis on ihanteellinen suojavoide kylmää ja paleltumista vastaan.

Valmistaja Valkoinen Risti

ra käskeminen siihen so-
vellu. Työ on yhteinen
kauluslaatoista riippu-
matta.

Ilmavoimien lentotek-
niset määrittelevät itsen-
sä tekniikasta kiinnostu-
neeksi, motivoituneeksi
porukaksi, toimiupsee-
reiksi siinä missä muut-
kin.

Yhteiset eväät

ILTY:n neljäntoista vuo-
den ero Toimiupseeriliit-
tosta on päättynyt. Pitkä
diaspora on tietenkin jät-
tänyt jälkiä, mutta ILTY:n
puheenjohtaja **Arvo Kiis-
kinen** ja pääsihteeri **Han-
nu Roukala** vaikuttavat
kuitenkin toiveikkailta ja
varovaisen tyytyväisiltä.
— Toimiminen samassa
keskusjärjestössä on vii-
me vuosien aikana lähen-
tänyt Toimiupseeriliittoa
ja meitä, Arvo Kiiskinen
kertoi. — Neuvotteluissa

olemme Pentti Järvisen
kanssa istuneet samassa
pöydässä samoja ongel-
mia ratkomassa. Järjes-
töllisesti ei tietenkään
ole edullista kuulua mo-
neen eri ryhmittymään.

— Vanhat kaunat ja
asenteet ovat suurim-
maksi osaksi jääneet
taakse, nyt elämme yhti-
styön aikaa, Hannu
Roukala huomautti.
— Luonnollistahan on,
että 14 vuoden ajalta jää
jännitystä ja oppositio-
henkeä. Kaikessa on yli-
menokautensa ja yhteis-
työllä kyräily voidaan
poistaa, Arvo Kiiskinen
muistutti.

— Nyt on aika nuus-
kia ilmapiiriä, ottaa selvil-
le, missä liikutaan. Näki-
sin, että meillä on tämä
yhdeksän kuukautta en-
nen liittokokousta sel-
laista sisäänajovaihetta.
Nythän meillä on hallin-
non kokouksissa vain
läsnäolo-oikeus, Arvo
Kiiskinen jatkoi.

Hannu Roukala pahoit-
teli, että ilmavoimissa ei
yhteistyötä eri henkilös-
töryhmien kesken oikeas-
taan ole ollut. Kuitenkin
sitä tarvittaisiin erityises-
ti ilmavoimien koulutus-
ja palkkausjärjestelmien
kehittämiseksi ja toi-
miupseerien kesken toi-
miupseeriammatin arvos-
tuksen lisäämiseksi.

Toimiupseereita Ilma-
voimista löytyy ohjaajis-
ta, lentoteknisistä ja len-
nonvarmistusteknisistä.
Pienempänä ryhmänä on
mm. jalkaväkikoulutuk-
sen saaneita kouluttajia
ja aseupseerin tehtävissä
toimivia, jalkaväestä siir-
tyneitä toimiupseereja.

Ilmavoimahengen luo-
minen laidasta laitaan

saattaa olla vaikeaa, kun
työyhteisöstä löytyy 17
eri ammattijärjestön alai-
sia työntekijöitä. — Toi-
miupseerikentän yhtei-
nen linja kyllä löytyy, kun
asioista keskustellaan ja
todetaan, että nykyiset
eturistiriidat ovat mitättö-
miä, Hannu Roukala us-
koi.

— Asioita on ajettava
kokonaisuutena, ei yhtä
asiaa kerrallaan. Onnen-
kantamoisilla ei pitkälle
päästä. Koordinoitu, ko-
konaisvaltainen virkaeh-
tosopimusten ja taulu-
koiden korjaaminen, ryh-
mä kerrallaan etenemi-
nen, on todellista ay-toi-
mintaa, Hannu Roukala
muistutti.

TR Lavento.

Ilmapuolustuksen Lentotekniset ILTY ry

Ilmapuolustuksen Lento-
tekniset ILTY ry on ilma-
puolustuksen ja Rajavarti-
olaitoksen ilmailualan
tekniisten toimihenkilöi-
den muodostamien paik-
kallisosastojen yhdysjär-
jestö, joka:

— kokooa henkilöstön
yhtenäiseksi ja tehtävis-
tään tietoiseksi maan-
puolustuksen ammatti-
ryhmäksi

— edustaa henkilös-
töä ja valvoo sen oikeu-
dellisia, palkallisia ja so-
siaalisia etuja

— ylläpitää ja kehittää
henkilöstön ammattitai-
toa ja vastuunsa tunte-
musta työtehtävissä

ILTY ry:n jäsenkuntaan
kuuluu 8 osastoa, joista
seitsemän toimii Ilmavoimissa ja yksi Rajavarti-
olaitoksessa. Jäseniä on
ILTY ry:n osastoissa kaik-
kiaan noin 430. Jäsen-
kunta koostuu lentotek-
nillisissä tehtävissä pal-
velevista toimiupsee-
reista.

ILTY ry on perustettu
vuonna 1963, tuolloin ni-
mellä Ilmavoimien tekni-
linen yhdistys. ILTY ry
kuului vuoteen 1973 Ali-
upseeri- eli nykyiseen
Toimiupseeriliittoon. Eron
jälkeen ILTY ry liittyi VTK
ry:n alajärjestöön nimel-
tä VTAL ry.

ILTY ry vaikutti VTK
ry:n kentässä ainoana
varsinaisena Puolustus-
voimien henkilöstöjärjes-
tönä vuoteen 1983 saak-
ka, jolloin ToUL ry — il-
meisesti esimerkin kan-
nustamana, päätti ero-
ta TVK:sta ja liittyä
STTK:n leiriin kuuluvaan
VTK:oon.

Toiminta yhteisessä
keskusjärjestössä osoit-
ti edunvalvonnan sekä
ILTY ry:n että ToUL ry:n
toimissa olevan yhteinen.
Pitkän eron vaikutukset
näkyivät, — aluksi sel-
västi, asenteellisena suh-
tautumisena, mutta yh-
teiset toimet poistivat
epäluuloja ja loivat luot-

tamusta. Luottamus on
nyt johtanut erään toi-
miupseerikenttää hajoi-
taneen järjestäytymis-
mallin purkamiseen yhte-
näiseksi, kaikkien toi-
miupseerien yhteiseksi
liittoksi.

Lento- teknillinen toimiupseeri- koulutus

Lentoteknillistä koulutus-
ta antaa Ilmavoimien Tek-
nillinen Koulu, joka sijait-
see Kuoreveden kunnas-
sa. Koulutusta annetaan
virkauraksilla Päälyste-
ty opisto IY ja ILY vaiheen
suorittaneille, lisäksi kou-
lutetaan palveluksessa
olevaa henkilöstöä jatku-
vasti erilaisilla tyyppi- ja
järjestelmäkursseilla sekä
ammattillisilla erikoistu-
miskursseilla.

Nykyaikainen lentoko-
netekniikka ja tukikohta-
kalusto kehittyvät jatku-
vasti. Tämä luo jatkuvan
koulutustarpeen; urakurs-
sit eivät riitä tarvitaan jat-
kokoulutusta sekä keski-
teytystä että joukko-osas-
toissa.

Toimenkuva

Lentoteknillisen koulu-
tuksen saaneet toimiup-
seerit palvelevat Ilmavoimien ja Rajavartiolaitok-
sen eri joukko-osas-
toissa.

Lentokoneen lento- ja
tehtäväkelpoisuudesta
vastaa perus- ja tyyppi-
koulutuksen saanut len-
tokonemekaanikko. Lisäk-
si tehtäviin kuuluu
huolto- ja tukikohtatoi-
minta. Tehtävänimikkeenä
on lentokonehuoltoup-
seeri.

Ilmavoimien lentoyksi-
köt ovat jatkuvasti valmiina
tunnistuslentoihin alu-
eellisen koskemattomuuden
turvaamiseksi. Val-
mius on kiinni koneen
kunnosta ja tehtäväkel-
poisuudesta, eli mekaa-
nikon ammattitaidosta ja
osaamisesta — kaikissa
olosuhteissa ja kaikkina
vuorokauden aikoina, ku-

ten sotilaan ammattiin
kuuluu.

Lentoteknilliset toi-
miupseerit palvelevat
aluksi lentokaluston
käyttöhuoltotehtävissä
laivueissa. Kokemuksen
ja ammattitaidon myötä
siirrytään vaativampiin
määräaikaishuolto- ja
korjaustöihin, työnjohto-
tehtäviin korjaamoille,
opetusupseereiksi tai
suunnittelu- ja valmius-
tehtäviin. Uran loppuvai-
heessa tulevat mukaan
tarkastajan tehtävät.

Lentokalustolle tehdyn
työn varmentaa nimikir-
joituksellaan suorittaja ja
varmentaa tarkastaja.
Vastuu on sekä työnteki-

jällä että tarkastajalla. Jo
vähäinen työvirhe voi joh-
taa ihmishenkien mene-
tyksiin sekä mittaviin ai-
neellisiin tappioihin. Työ
vaatii erityistä tarkkuutta
ja huolellisuutta sekä erit-
tään suurta ammattitai-
toa.

Lentoteknillinen henki-
löstö on velvollinen osal-
listumaan lennoille mie-
histön jäsenenä, mm.
huolto- ja järjestelmäko-
lennoille, kuljetuskoneis-
sa mekaanikko on aina
mukana lennolla.

Tehtäviin kuuluu myös
kantahenkilökunnan, va-
rusmiesten ja reserviläis-
ten kouluttaminen.

Hannu Roukala.

Kuvat TR Lavento

OY WOIKOSKI AB on lääkkeellisten ja teollisten
kaasujen toimittaja ja valmistaja. Yritys on 100-vuotias
ja edelleen alan ainoa KOTIMAINEN YRITTÄJÄ.

Tuotevalikoimiimme kuuluvat kaikki teolliset ja lää-
kkeelliset kaasut. Laboratoriokaasut, erikoiskaasut, lait-
teistot kaasukeskuksineen.

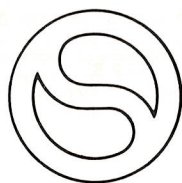
Myymme, katsastamme ja huollamme kaasupullot ja
nestemäisten kaasujen säiliöt.

Tehtaamme sijaitsevat Voikoskella, Varkaudessa, Imat-
ralla, Kotkassa, Espoossa, Harjavallassa, Turussa ja
Oulussa.

PÄÄKONTTORI : **OY WOIKOSKI AB**
puh.: 956-622 01
Teletex: 105 6008
Telefax: 956-621 70

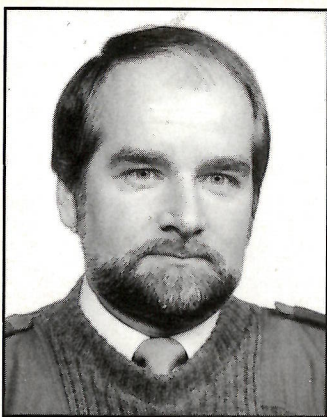
**TOIMINTAMME JA KULJETUSVERKOSTOMME
KATTAA KOKO MAAN**

millainen paino, sellainen saalis!

serioffset

Puh. ★ (921) 693 311, PL 95, 20101 Turku

Tapio Piha
Johtava Konsultti

Kun kuuntelee opetusta kertausharjoituksissa tai seuraa kentällä näyteesitystä varten toimeenpantua harjoitusta, aina ja kaikkialla on sama seinä vastassa: liian paljon ja liian kauan yhtämittaista selitystä, josta koulutettavat jaksavat kuunnella vain alun. Koetan sen vuoksi mahdollisimman lyhyesti luonnehtia opetuksessa noudatettavan periaatteen: mahdollisimman vähän puhetta, mahdollisimman paljon tekoa.

Kertausharjoitus toimiupseerien opetussuorituksena

Reserviläisten johtamiseen liittyvien asioiden kouluttaminen koetaan tärkeäksi kertausharjoituksissa. Olen koonnut tähän artikkeliin joitakin käytännöllisiä ohjeita. Ne perustuvat omaan kokemukseeni reserviläisjohtajana. Lisäksi esitän muutamia menettelytapoja, joita olen pannut muistiin kuunnellessani muiden opetusta.

Puolustusvoimien asevelvollisuus perustuu tiukkaan asevelvollisten tasa-arvoon. Perhetausta tai koulutus eivät ole vaikuttaneet eri joukko-osastoon sijoittamiseen. Reserviläisten koulutus — kokemus ja taidolliset erot tuovat kuitenkin ongelmia oppimismotivaatioon. Tähän on etsitty ratkaisua ryhmätyö ja ryhmäopiskelua kehittämällä. Tämä soveltuukin mielestäni hyvin suomalaisen mentaliteettiin.

Joukon menetyksien perustuu reserviläisten osaamiseen. On itseltään selvää, että aseenkäsittely- ja ampumataito hallitaan laadukkaasti kaikkine taistelukentän yksityiskohtineen. Tämä ei riitä. Menestyvissä taistelujoukoissa osataan myös ihmisten johtaminen.

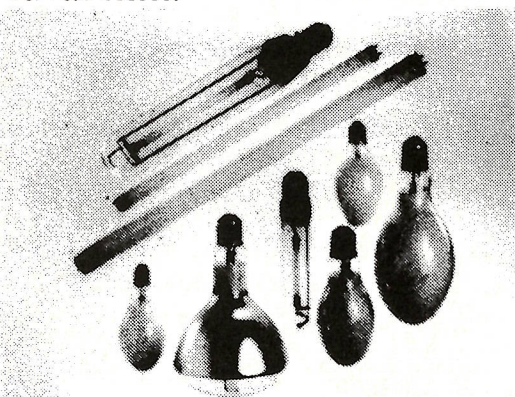
Käytännön kertausharjoitus

Investointi reserviläiseen vaatii erilaista osaamista kuin puolustuslaitteiden ja välineiden yhteydessä.

Jatkuu s. 24

Mihin aurinko lopettaa siitä Airam jatkaa

Pohjoismaiden monipuolisin lampputehdas Airam osaa asiansa. Laaja tuotevalikoima on tulos jatkuvasta tuotekehityksestä. Airamien valmistusohjelmaan kuuluvat mm.

- hehkulamput
- halogeenilamput
- loistelamput
- elohopealamput
- sekavalolamput
- suurpainenatriumlamput
- monimetallilamput
- loistelamppujen sytyttimet

OY AIRAM AB

Lampputie 4
00750 Helsinki
puh. 90-36 921

Puheenjohtajan palsta

Löytyykö toimikunnasta apua lukkiutuneeseen tilanteeseen?

Puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen on esittänyt puolustusministeri Ole Norrbackille, että puolustusministeriö perustaisi toimikunnan selvittämään puolustusvoimien henkilöstön virka- ja palkkausrakennetta ja sen kehittämistä. Toimikunnan tehtävän tulisi koskea kaikkia palkatun henkilöstön ryhmiä. Komentajan mielestä toimikuntaan tulisi nimetä puolustusministeriön, valtiovarainministeriön ja pääesikunnan edustuksen lisäksi asianomaisen ammatillisten keskusjärjestöjen edustajat. Perusteluissaan komentaja mainitsee mm. että henkilöstöjärjestöissä ja julkisuudessa käyty keskustelu ovat osoittaneet, että virkarakenteisiin ja palkkauksiin liittyvien taloudellisten asioiden selvittäminen on koko henkilöstöuudistuksen toteuttamisen edellytys. Perustettavan toimikunnan tulisi komentajan mukaan selvittää nämä ongelmat ja päätyä työssään ratkaisuun, joka riittävällä tavalla takaisi henkilöstöuudistuksen toteuttamisen kokonaisuutena ja turvaisi kaikkien henkilöstöryhmien edut. Toimikunnan asettamista ja sen työn merkitystä korostaa komentaja mainitessaan, ettei hänen mielestään pääesikunta voi tehdä henkilöstöjärjestelmän toteutumista koskevaa esitystä ennen kuin edellä mainittu selvitystyö on suoritettu.

Upseeriliitto on viime aikoina keskittynyt julkistamaan eri tiedotuskanavien kautta puolustusministeriön ja pääesikunnan hallussa olevia palkkaustietoja. Julkisuuteen on annettu markkamääräisiä palkkatietoja upseereiden ja toimiupseereiden ansiotasosta. On väitetty, että toimiupseerit ovat paremmin ansaitsevia kuin upseerit. Vertailuissa on tarkasteltu kokonaisansioita. Näihin kokonaisansioihin puuttui myös kenraali Valtanen perustellessaan edellämämainitun toimikunnan tarpeellisuutta. Komentaja lausui sanatarkasti seuraavaa: "On käynyt aikaisempaa selvemmäksi, etteivät puolustusvoimien henkilöstön kokonaisansiot ole nykyisellään tehtävien, koulutuksen tai vastuun mukaisia. Eri-tyisiä epäkohtia löytyy upseereiden palkkaukseen heidän alaisiinsa nähden." Komentaja jatkaa: "Suunnitellun uudistuksen epätasapainoinen toteuttaminen saattaisi lisätä epäkohtia. Katson, että puolustusvoimien etu vaatii tässä vaiheessa erityisen lisäpanostuksen suuntaamista henkilöstömenoihin." Tämä suora lainaus komentajan kirjeestä herättää kysymyksen mi-

hin toimikunnan selvitystyöllä pyritään — palkkauserojen selvittämistä eri henkilöstöryhmiin kuuluvien välillä vaiko koko henkilöstön taloudellisen aseman oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen kehittämiseen.

Käsitykseni mukaan kokonaisansioihin kohdistuva vertailu ja niihin tuijottaminen on täysin virheellistä. Kokonaisansiot eivät anna oikeata kuvaa, millä työ määrällä kyseinen ansiotaso on saavutettu. Toimiupseereiden palkat ovat helposti selvittävissä. Peruspalkkaluokat ja maksupalkkaluokat löytyvät valtion A-palkkataulukosta. Sitä vastoin kokonaisansiotulosta nostavat haattatyölisät ja ylityökorvaukset perustuvat esimesten määräämiin työsuoritteisiin. Näistä syntyy suuriakin eroavaisuuksia. Työn teettäminen ja työn tasapuolinen jakaminen perustuu työnjohdolliseen ammattitaitoon, joissa esiintyviä puutteita ei mikään toimikunta kykene kädenkäänteessä korjaamaan.

Pystyykö perustettava toimikunta saamaan aikaan yksimielisen esityksen?

Toimikunnan työn pohjaksi on pääesikunta laatinut uuden puitesuunnitelman, joka julkistettiin 9.1.1989. Tähän suunnitelmaan on selvästi antanut sisältöä Upseeriliiton voimakas kampanja edellistä suunnitelmaa vastaan. Upseeriliitto on pystynyt pysäyttämään pääesikunnassa tähän saakka virkatyönä tehdyn henkilöstöuudistuksen suunnittelun. Tämä tuntuu oudolta juuri nyt, kun Toimiupseeriliiton ylimääräinen liittokokous työn ja tuskan jälkeen hyväksyi entisen suunnitelman jatkokehittelyä varten.

Uuden puitesuunnitelman laadinnassa näyttää tasapuolisuus käsite täysin unohtuneen. Toimi(opisto)upseereiden tulevat tehtävät tehtävien vaatimusluokitus ja virkarakenteen kehittäminen on jätetty lapsipuolen asemaan. Upseereille tarjotut virkamuutokset saattavat muodostaa vakavan esteen toimikunnan työlle. Samoin suunnitelma sotilasarvojen erilaisuudesta upseereiden ja opistoupseereiden välillä on asia, joka tulee aiheuttamaan kitkaa toimikunnan työssä. Upseeri- ja toimiupseeriliittojen näkemykset ovat etäällä toisistaan ja tulevat todennäköisesti myös pysymään, mikäli ei ratkaisevia muutoksia näkökannoissa tapahdu.

Hyvää sydäntalven jatkoa,

Pentti Järvinen

TÄÄLLÄ PÄÄSIHTEERI

Hallituksella vipinää

Toimiupseeriliiton hallitus on vuoden 1988 aikana kokoontunut ennätyksellisesti; kokouksia on pidetty 19. Normaalivuosina kokoustiheys on kokous ja kuukausi.

Hallituksen kokoustiheyden on määrännyt lähinnä HEKE ja siihen liittynyt ylimääräinen liittokokous.

Loka-, marras- ja joulukuun aikana liiton hallitus on kokoontunut yhdeksän kertaa: 19.10., 1.11., 16.11., 22.11., 23.11., 29.11., kaksi kertaa 30.11. sekä 13.12.1988.

Kokouksien pääaiheina ovat olleet HEKE-asiat, vessit, ylimääräinen liittokokous, ILTY sekä jäsenyhdistysten aloitteet.

Hallituksen kokouksessa käsiteltiin 19.10. mm. seuraavia asioita:

- HEKE
- VTK:n asiat
- järjestelyvaraneuvottelut
- MTTL:n ja ToUL:n yhteistyösopimus
- soittajien tekijänoikeudet
- liiton tulo- ja menoarvio
- lakkopäivä
- verolait

Marraskuun 1. päivänä pidetyssä kokouksessa käsiteltiin mm.:

- HEKE
- ylimääräinen liittokokous
- tiedotuskierros
- järjestelyvaraneuvottelut
- Kaunispään tunturimaja
- liittovaltuustolle esitettävät asiat
- luottamusmiesasiat
- Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite
- Rajavartiolaitoksen henkilöasiat

16.11.1988 pidetyn kokouksen asialistalla oli mm.:

- HEKE
- liittovaltuuston asiat
- ILTYn liittymissopimus
- vakauttamisvessi
- tiedotuskierroksen tulokset
- Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite
- Varuskuntasoitokunnan henkilöstön työasu
- Kaunispään tunturimaja
- lakkoasiat
- ylimääräisen liittokokouksen kokouskutsu ja esityslista

Marraskuun 22. päivän kokouksen aiheita oli mm.:

- HEKE
- Ylämyllyn Toimiupseerien aloite
- urheiluasiat

Liittovaltuuston aikoihin pidetyssä kahdessa kokouksessa käsiteltiin

- esitys HEKEstä ylimääräiselle liittokokoukselle
- pakkosiirtotapauksessa asunnon myynnistä

Vuosi 1988 on tiennyt vipinää sekä hallitukselle että puhemiehistöille.

ALOITTEITA ALOITTEITA ALOITTEITA ALOITTEITA

tä ja ostosta johtuvat kulut

Liittokokouksen aikaan pidetyssä kahdessa hallituksen kokouksessa käsiteltiin ainoastaan liittokokoukselle tehtäviä esityksiä sekä yhteistyötä Upseeriliiton kanssa.

Joulukuun 13. päivän kokouksen käsiteltävänä oli mm.:

- HEKE
- ILTY:n kahdeksan jäsenyhdistyksen jäsenanomukset
- Lapin Rajatoimiupseerien aloite
- Oulun Toimiupseeriyhdistyksen aloite
- Kokkolän Toimiupseerien aloite
- Rauman Seudun Ampujien esitys

Oulun Toimiupseerien aloite

Liittovaltuuston kokouksen alkoihin oli esillä oululaisten aloite kurssilaisien (ay-toiminta) matkakustannusten korvaamisesta eräissä tapauksissa lentolipun mukaisesti. Aloitteen tekijät halusivat, että kurssilaisen ei tarvitsisi käyttää kohtuutonta määrää vapaa-ajastaan tai vuosilomastaan matkustamiseen osallistuessaan liiton järjestämille kursseille.

Vastaava käytäntö on voimassa VTK:n kurssitoiminnassa. Hallitus periaatteessa otti asiaan myönteisen kannan. Aloite varsinaisesti käsitellään kuitenkin vasta valmisteltaessa liiton talousarviota vuodelle 1990. Näin hallitus lupasi jo liittovaltuustossa, kun asiaa siltä tivattiin.

Ylämyllyn Toimiupseerien aloite

Ylämyllyn Toimiupseerit olivat tehneet liiton hallitukselle aloitteen siirtokustannusten korvaamisesta. Ylämyllyläiset pitivät perusteltuna sitä, että toimiupseerin siirron seurauksena tapahtuvan oman asunnon myynnistä ja uuden hankinnasta johtuvat välityspalkkiot ja leimavero tulee korvata työnantajan toimenpitein.

Aloitteessa puututaan varsin kiperään asiaan. Pakkosiirron kohteeksi joutunut toimiupseeri joutuu hyvin usein uudella paikkakunnalla hankimaan uuden omistusasunnon. Omakotitalon hankinnasta johtuvia leimaveroja pakkosiirretty joutuu pulittamaan omasta ja perheensä palkkapussista 6 %:n maksuilla jopa 50—60.000 markkaa. Tämän lisäksi tulevat maksettavaksi vanhan asunnon myynnistä johtuvat kulut, jotka myös kohoavat jopa kymmeneen tuhansiin markkoihin.

Ylämyllyn Toimiupseerit olivat esittäneet asian myös puolustusministerille, joka oli käynyt tutustumassa pakkosiirrettävien asioiden Ylämyllyn alueella.

Hallitus piti aloitteessa esitettyjä epäkohtia varsin räikeinä ja sellaisina kustannuserinä, jotka kohdistuvat puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen virkamiehiin hyvin usein.

Nämä kustannukset on siirrettävä työnantajan maksettavaksi, oli hallituksen kanta.

Aloitteen tekijät korostavat sitä, että pakkosiir-

rot ovat varsin yleisiä puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa. Henkilöstöä ei tulisi kuitenkaan asettaa muihin virkamiehiin nähden kohtuuttomaan asemaan, jota henkilöstö itsestään johtumattomat pakkosiirrot aiheuttavat. Tällaiset kustannuserät kuuluvat työnantajan maksettavaksi. Lisäksi siirroista aiheutuu toimiupseeriliitolaisille hyvin pieniä palkankorotuksia — usein siirto tapahtuu samalle vakanssille ilman ansiotason nousua.

Asia siirtyy VTK:n hoidettavaksi.

Hämeenlinnan Toimiupseerien aloite

Hämeenlinnan Toimiupseerit ovat lähettäneet liiton hallitukselle kaksi aloitetta.

Hämeenlinnalaiset kiinnittävät huomiota alle 10-vuotiaan lapsen äkilliseen sairastumiseen. Ongelmaksi on muodostunut lapsen hoitajan äkillinen sairastuminen. Lapsen hoitaminen tällaisessa tapauksessa vaikeutuu ja vaikeuttaa myös vanhempien työssäkäyntiä aivan oleellisesti.

Hallitus päätti, että aloite on hyvä ja asia on saatettava VTK:n tietoon ongelman poistamiseksi seuraavissa virkaehtosopimusneuvotteluissa.

Toisena aloitteena Hämeenlinnan Toimiupseerit esittävät PO II tai mestarikurssin käyneiden ylentämisestä luutnantiksi ja nimittämisestä toimiupseeri 2 luokan toimeen.

Hallitus oli tässäkin asiassa hämeenlinnalaisen kannalla ja totesi sa-

malla, että pääesikunnan suunnitelmat tähtäävät aloitteen toteuttamiseen. PO II (vast) koulutus edellyttää ylentämistä luutnantiksi. Virkarakenteen on kuitenkin tehtävä oleellisia muutoksia jotta myös toimiupseeri 2 luokan palkkaus näille henkilöille tulisi. Tämä työ on tällä hetkellä hyvin ajankohtaista.

Helsingin Toimiupseerien aloite

Helsingin Toimiupseerit ovat huolestuneita soittajatoimiupseerien virkapukukuluista. Aloitteessa esitetään, että soittajatoimiupseerit saisivat keran kahdessa vuodessa hankkia virkapuvun perushankintahintaan.

Hallitukselle osoitettavassa aloitteessa perustellaan asian tärkeyttä mm. sillä, että soittopalveluspaikat vaihtelevat äärimmäisyydestä toiseen: kuraisilta paraatikentiltä juhlahuoneistoihin ja konserttisalien parvasvaloihin. Puvut nuhraituvat nopeasti ja ulkoinen edustavuus kärsii.

Pitääkseen pukunsa siistinä ja ryhdikkäänä joutuvat toimiupseerit usein hankkimaan uuden virkapuvun malli 58. Tästä aiheutuu kohtuuttoman suuria kustannuksia, koska vain yksi virkapuku voidaan hankkia perushankintana. Epäkohdan poistamiseksi toivotaan hallitukselta toimenpiteitä.

Hallitus hyväksyi aloitteen. Asiasta tehdään esitys sekä pääesikunnalle että VTK:lle.

Lapin Rajatoimiupseerien aloite

Lapin miehet olivat huolissaan siitä, että toimiupseeri 6 luokan poistumisen seurauksena menetetään mahdollisuus jäädä eläkkeelle 20 palveluvuoden perusteella.

Aloitteen tekijät pitivät perusteltuna etuuden säilyttämistä alimassa opistoupseerin virassa palvelevalla henkilöllä, kuten se nykyisinkin on.

Hallitus joutui kuitenkin aloitteen hylkäämään sillä toteamuksella, että ylimenokauden järjestelyissä nykyisen eläkeetuuden säilyttäminen tuottaisi varsin suuria ongelmia. Perustettavaan aliluutnantin virkaan tul-taneen sijoittamaan ny-

kyiset ylikersantit ja väe-pelit. Nykyisellään pu-heena olevan eläke-etuuden käyttäviä henkilöitä on vain muutama. Esitetty muutos aiheuttaisi varsin oleellisen muutoksen eläke-etuuksiin; joukko kasvaisi varsin huomatta-vasti.

Hylätessään aloitteen hallitus totesi, että liiton tavoite eläkeasioissa on saada liiton kaikki jäse-net sotilaseläkeoikeuden pariin. Sotilaseläkke-

seen oikeuttavien 25 pal-velusvuoden alentami-nen ei ole hallituksen mielestä realistista. Käy-tännössä 20 palvelusvuoden säännöksellä on merkitystä vain upseeri-liittolaisille kapteeneille, joilla on valinnan mah-dollisuus säilynyt. Valin-taoikeus on säilynyt siitä-kin huolimatta, että on majurin arvo ja lähes ma-jurin palkka?

Tarkentava virkaehtosopimus 1.12.1988

Joulukuun 19. päivänä saavutettiin neuvottelu-tulos virkamiespalkkoihin tulevasta ansiokehi-tystakuusta sekä ns. Niitamorahojen jaosta. Nii-tamoraheilla tarkoitetaan varallisuuserää, jolla on tarkoitus hinata valtion palkka-asteikon ylä-pää lähemmäksi yksityissektorin palkkoja. Ja aika runsaastihan sinne rahaa meni.

Ansiokehitystakuu

Viime keväänä sovitun ratkaisun perusteella virkamiespalkkoja korote-taan 1.12.1988 lukien 72 mk +0,7 % vähintään kuitenkin 1,9 %. Tällai-nen yhdistelmä linja tuo toimiupseeriliittolaisiin ti-lipusseihin runsaan sata-markkaa. Palkkataulukot ovat ohessa.

Takautuvasti uudet palkat tulevat maksuun viimeistään helmikuussa 1989.

Niitamo-rahast

Ansioasotoimikuntaa (ATO) johtanut Niitamo

on saanut työnsä katet-ta, tai ainakin rahaa sen työn perusteella uppoaa valtion ylimpiin palkka-luokkiin. Ratkaisu oli STTK-J:lle ja Akavalle so-piva, VL ja VTY eivät sitä hyväksyneet. Sopimus on kuitenkin syntynyt ja maksut tulevat voimaan 1.12.1988. Takautuvien osalta viimeistään helmi-kuun -89 palkanmaksun yhteydessä. Oheisiin palkkaustaulukoihin si-sältyvät sekä ansiokehi-tysrahat että nämä Niita-morahat.

Toimiupseeriliittolaisil-le nämä ATO-rahast koh-dentuvat heikosti. Koro-tuksia on tulossa ainoas-taan palkkaluokissa A 18 ja sen yläpuolella olevil-le henkilöille.

Ensimmäiset tarkentavat virkaehtosopimukset ovat syntyneet uusi-tun pääsopimuksen mukaisessa neuvottelujärjestelmässä. Puolus-tusvoimien puolella kuoppien osalta neuvottelutulos toteutui sellai-senaan. Rajavartiolaikoksessa se lakonuhalla sotilasteknikoiden ryh-mässä kymmenkertaistui. Kuvassa puolustusministeriössä tapahtuneessa neuvottelussa työn-antajaa edustaneet majuri Olli Nuoramo, hallitusneuvos Kauko Nu-utimäki ja vanhempi hallitussihteeri Raimo Ahola.

ATO-korotuksen "viilu" on seuraavan muotoinen:

Palkkaluokka	A 18	korotus on	0,2 %
"	A 19	"	0,3 %
"	A 20	"	0,4 %
"	A 21—22	"	1,0 %
"	A 23	"	1,5 %
"	A 24	"	2,0 %
"	A 25	"	2,5 %
"	A 26	"	3,5 %
"	A 27	"	4,5 %
"	A 28—36	"	5,0 %

Rajan toimiupseeri 1-luokka

Lokakuun alusta voi-maan tullessiin kuoppa-korotuksiin on rajavarti-olaitoksen toimiupseeri 1 luokan osalta saatu ai-kaan korjaus. Lokakuun alusta alkaen ovat kaikki rajavartiolaikoksen toi-miupseeri 1 luokan virat samassa palkkaluokas-sa VTML:n korjauspää-tös koski viittä virkaa.

Myöhästyneet kuoppakorotukset

Jäsenistöltä on tullut var-sin runsaasti kyselyjä 1.10.1988 voimaan tullei-den kuoppakorotusten viivästyntisestä. Alkuaan nämä piti maksaa joulu-kuun palkanmaksun yhe-tydessä. Toisin kävi. Joulukuun 2. päivänä al-lekirjoitetun tarkentavas-sa virkaehtosopimukses-sa on sovittu, että uudet palkat, ml. takautuvat ko-rotukset, maksetaan tam-mikuussa -89.

Liekö järjestöjohtajien leppuutta vai työnantajan oveluutta, niin 19.12. on sovittu, että sekä 1.10. et-tä 1.12. sovitut korotukset maksetaan viimeistään helmikuussa 1989.

Onhan se tietysti hyvä, että palkankorotukset maksetaan puolivuotta myöhässä. Säästyy tuota rahaa maksamattomien rahaa maksamattomien joululahjojen hoitami-seen. Onneksi tuo mei-dän pukkikin oli varsin vähälahjainen.

Koskahan nuo järjes-töjohtajat oppivat sopi-maan myös viivästyssa-koista? Esim. 16 % olisi yleisesti hyväksyttävissä oleva taso. Taitaa olla tä-mä valtioyhtiö sellainen,

jolla on otsaa maksaa palkat muulloinkin kuin palkkapäivänä. Vai onko kyse siitä, että yksityisel-lä sektorilla ovat tiukem-mat järjestöpomot, jotka tietävät milloin on palk-kapäivä?

Eläkepalkka

Kuoppakorotusten mak-sun viivästyntisestä on seurauksena monenlais-ta harmia. Näistä yksi on kuoppien merkitys eläke-palkkaan. Tätä kirjoitet-taessa näyttää siltä, että

a) Rajavartiolaikatos

Takautuvat kuopat (pl. vii-si toimiupseeri 1 luokan virkaa) on maksettu 30.12. 1988. Tästä seuraa, että ne ovat vuoden 1988 tu-loa, kuten pitääkin olla.

Asteikkokorotukset 1.12.1988 lukien tulevat maksuun tammi—helmi-kuussa.

Näin ollen ne ovat vuo-den 1989 tuloa.

b) Puolustusvoimat

Takautuvat kuopat tulevat maksuun tammikuussa 1989. Mikäli henkilö jää eläkkeelle 1.2.1989, laske-taan hänelle automaatti-sesti sekä kuopat että 1.12.1988 tullut asteikko-korotus vuoden 1988 tu-loksi. Tämä siis koskee kaikkia 1.2.1989 eläkkeel-le jääviä.

c) Myöhemmät eläkkeelle lähdöt

Valtiokonttorin edustajan kanssa on keskusteltu ratkaisumalli, jolla eläke-palkat voidaan pitää oi-keina. Tämä tarkoittaa si-tä, että ajalta 1.10.—31.12. 1988 tapahtuvat takautu-vat kuoppakorotukset voidaan laskea vuoden 1988 tuloksi, eli vuoden 1988 eläkepohjiin.

Mikäli 1.2.1989 jälkeen eläkkeelle siirtyvä henki-lö haluaa näin meneteltä-

vän, on hänen tehtävä tästä merkintä Valtio-konttorille toimitettavaan eläkeanomukseen. Ano-mukseen on tehtävä sel-vä kirjaus siitä, että ha-luaa vuonna 1989 mak-suun tulleet kuoppakorotukset ajalta 1.10.—31.12. 1988 kirjattavaksi vuoden 1988 tuloksi.

Työaika-työryhmät

Tarkentavan virkaehtoso-pimuksen pöytäkirjalla on 19.12.1988 sovittu ai-kaisemmin (16.5.1988) asetetun työryhmän teh-täväksiannon muutok-sesta sekä myös uuden työaika-työryhmän perus-tamisesta. Toivottavasti näillä kummallakin työai-katyöryhmällä on merki-tystä puolustusvoimien ja rajavartiolaikoksen vir-kamiesten osalta.

Viime keväänä perus-tetun puolustusvoimien ja rajavartiolaikoksen työ-aikatyöryhmän tehtäväk-sianto on tarkistettu seu-raavaksi: Asetetaan työ-ryhmä, jonka tehtävänä on 31.12.1989 mennessä selvittää puolustusvoi-mien ja rajavartiolaikok-sen työaikasopimusten muutostarpeita tavoitteena sopimusten yksinker-taistaminen.

Uuden perustettavan työryhmän tehtävänä on selvittää ja tehdä ehdo-tus 15.2.1989 mennessä, mitkä hallinnonala- ja vi-rastokohtaiset työaikaky-symykset voidaan sopia hallinnonala- tai virasto-kohtaisilla tarkentavilla virkaehtosopimuksilla.

Irtisanomisajat muuttuneet

Joulukuun 19. päivänä tehdyssä virkaehtosopi-muksessa on sovittu muutos virkamiesten irti-sanomisaikaan: Vakinaisen virkamiehen irtisa-

noutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisa-nomisaikaa. Jos palve-lussuhde valtioon on jat-kunut yli kymmenen vuotta, noudatetaan kui-tenkin kahden kuukau-den irtisanomisaikaa.

Järjestelyvarat kymmenkertaistuvat

Virastotasolla tapahtu-neet tarkentavat virkaeh-tosopimukset neuvotel-tiin kuntoon 25.10.1988, kuten on aikaisemmin tiedotettu ja kirjoitettu.

Rajavartiolaikoksen ko-nemestarit eivät tähän tyytyneet. He uhkasivat työnantajaa työtaistelulla 1.12.1988 alkaen. Lakko-uhan edessä valtakun-nan sovittelijan luona STTK-J:n neuvottelijat saivat sopimukseen raja-vartiolaikoksen sotilas-tekniikoiden osalta varsin merkittävän muutoksen: potti paisui 0,5 %:sta vii-teen prosenttiin.

Aikaisemmin oli sovit-tu, että 0,5 %:n järjeste-lyvaralla rahoitetaan kuoppakorotukset kah-delle sotilasylieteknikolle A 17:sta A 18:aan sekä yhdelle sotilasylieteknikol-le A 18:sta A 19:ään.

Lakon uhan edessä ta-pahtuneessa neuvotte-lussa sovittiin, että

- 14 sotilasteknikko A 15 kahdeksan siirtyy A 16:een,
- 11 sotilasteknikko A 14 kaikki siirtyvät A 15:een,
- 4 sotilasteknikko A 12 kaikki siirtyvät A 13:een ja
- 3 sotilasteknikko A 11 kaikki siirtyvät A 13:een.

Asiasta kiinnostuneet voivat tehdä muutoksen Toimiupseerikalenterin sivulle 147.

PALKKATAULUKOT

1.12.1988

A-palkkausluokkien peruspalkat
kuukaudessa, mk

Palkkaus- luokka	
A 1	4 249
A 2	4 320
A 3	4 402
A 4	4 484
A 5	4 570
A 7	4 676
A 8	4 783
A 9	4 889
A10	4 987
A11	5 105
A12	5 236
A13	5 365
A14	5 530
A15	5 717
A16	5 964
A17	6 261
A18	6 623
A19	7 014
A20	7 418
A21	7 950
A22	8 842
A23	9 304
A24	9 934
A25	10 680
A26	11 648
A27	12 796
A28	14 044
A29	15 390
A30	16 865
A31	18 558
A32	20 412
A33	22 455
A34	24 700
A35	27 169
A36	29 848

A-palkkausluokkien peruspalkan, kalliipaikanlisän
sekä ikälisien yhteismäärä kuukaudessa, mk

Palkkaus- luokka	Ikälisien lkm			I Kalleusryhmä			
	0	1	2	3	4	5	6
A 1	4 631	4 863	5 106	5 361	5 602	5 798	5 914
A 2	4 709	4 944	5 191	5 451	5 696	5 895	6 013
A 3	4 798	5 038	5 290	5 554	5 804	6 007	6 127
A 4	4 888	5 132	5 389	5 658	5 913	6 120	6 242
A 5	4 981	5 230	5 491	5 766	6 025	6 236	6 361
A 7	5 097	5 352	5 620	5 901	6 167	6 383	6 511
A 8	5 213	5 474	5 748	6 035	6 307	6 528	6 659
A 9	5 329	5 595	5 875	6 169	6 447	6 673	6 806
A10	5 436	5 708	5 993	5 293	6 576	6 806	6 942
A11	5 564	5 842	6 134	6 441	6 731	6 967	7 106
A12	5 707	5 992	6 292	6 607	6 904	7 146	7 289
A13	5 848	6 140	6 447	6 769	7 074	7 322	7 468
A14	6 028	6 329	6 645	6 977	7 291	7 546	7 697
A15	6 232	6 544	6 871	7 215	7 540	7 804	7 960
A16	6 501	6 826	7 167	7 525	7 864	8 139	8 302
A17	6 824	7 165	7 523	7 899	8 254	8 543	8 714
A18	7 219	7 580	7 959	8 357	8 733	9 039	9 220
A19	7 645	8 027	8 428	8 849	9 247	9 571	9 762
A20	8 086	8 490	8 914	9 360	9 781	10 123	10 325
A21	8 665	9 098	9 553	10 031	10 482	10 849	11 066
A22	9 638	10 120	10 626	11 157	11 659	12 067	12 308
A23	10 141	10 648	11 180	11 739	12 267	12 696	12 950
A24	10 828	11 369	11 937	12 534	13 098	13 556	13 827
A25	11 641	12 223	12 834	13 476	14 082	14 575	14 866
A26	12 696	13 331	13 998	14 698	15 359	15 897	16 215
A27	13 948	14 645	15 377	16 146	16 873	17 464	17 813
A28	15 308	16 073	16 877	17 721	18 518	19 166	19 549
A29	16 775	17 614	18 495	19 420	20 294	21 004	21 424
A30	18 383	19 302	20 267	21 280	22 238	23 016	23 476
A31	20 228	21 239	22 301	23 416	24 470	25 326	25 833
A32	22 249	23 361	24 529	25 755	26 914	27 856	28 413
A33	24 476	25 700	26 985	28 334	29 609	30 645	31 258
A34	26 923	28 269	29 682	31 166	32 568	33 708	34 382
A35	29 614	31 095	32 650	34 282	35 825	37 079	37 821
A36	32 534	34 161	35 869	37 662	39 357	40 734	41 549

Palkkaus-
luokka

II Kalleusryhmä

Ikälisien lkm

	0	1	2	3	4	5	6
A 1	4 504	4 729	4 965	5 213	5 448	5 639	5 752
A 2	4 579	4 808	5 048	5 300	5 538	5 732	5 847
A 3	4 666	4 899	5 144	5 401	5 644	5 842	5 959
A 4	4 753	4 991	5 241	5 503	5 751	5 952	6 071
A 5	4 844	5 086	5 340	5 607	5 859	6 064	6 185
A 7	4 957	5 205	5 465	5 738	5 996	6 206	6 330
A 8	5 070	5 323	5 589	5 868	6 132	6 347	6 474
A 9	5 182	5 441	5 713	5 999	6 269	6 488	6 618
A10	5 286	5 550	5 827	6 118	6 393	6 617	6 749
A11	5 411	5 682	5 966	6 264	6 546	6 775	6 910
A12	5 550	5 827	6 118	6 424	6 713	6 948	7 087
A13	5 687	5 971	6 270	6 583	6 879	7 120	7 262
A14	5 862	6 155	6 463	6 786	7 091	7 339	7 486
A15	6 060	6 363	6 681	7 015	7 331	7 588	7 740
A16	6 322	6 638	6 970	7 318	7 647	7 915	8 073
A17	6 637	6 969	7 317	7 683	8 029	8 310	8 476
A18	7 020	7 371	7 740	8 127	8 493	8 790	8 966
A19	7 435	7 807	8 197	8 607	8 994	9 309	9 495
A20	7 863	8 256	8 669	9 102	9 512	9 845	10 042
A21	8 427	8 848	9 290	9 754	10 193	10 550	10 761
A22	9 373	9 842	10 334	10 851	11 339	11 736	11 971
A23	9 862	10 355	10 873	11 417	11 931	12 349	12 596
A24	10 530	11 056	11 609	12 189	12 737	13 183	13 447
A25	11 321	11 887	12 481	13 105	13 695	14 174	14 457
A26	12 347	12 964	13 612	14 293	14 936	15 459	15 768
A27	13 564	14 242	14 954	15 702	16 409	16 983	17 323
A28	14 887	15 631	16 413	17 234	18 010	18 640	19 013
A29	16 313	17 129	17 985	18 884	19 734	20 425	20 833
A30	17 877	18 771	19 710	20 695	21 626	22 383	22 831
A31	19 671	20 655	21 688	22 772	23 797	24 630	25 123
A32	21 637	22 719	23 855	25 048	26 175	27 091	27 633
A33	23 802	24 992	26 242	27 554	28 794	29 802	30 398
A34	26 182	27 491	28 866	30 309	31 673	32 782	33 438
A35	28 799	30 239	31 751	33 339	34 839	36 058	36 779
A36	31 639	33 221	34 882	36 626	38 274	39 614	40 406

Lakko- koulutus

Jäsenyhdistysten lakko-
pääliköille järjestettiin
marraskuun lopussa kou-
lutuspäivä. Tilaisuudessa
kerrattiin työtaistelun to-
teuttamisessa esille otet-
tavat asiat. Kertaamiseen
olikin aihetta varsin run-
saasti, siksi vähäistä on
ollut toimiupseeriliitto-
laisten lakkoilu.

Lakkopääliköt pitivät
koulutusta tarpeellisenä.
Ihmetystä herätti se, että

vuoden 1989 koulutus-
suunnitelmissa ei ole
vastaavaan koulutukseen
varattu markkaakaan.
Hallitus joutunee kevään
-89 valtuustolle esittä-
mään rahaa lakkokoulu-
tukseen sekä erilliseen
harjoitukseen. Sopimuk-
set umpeutuvat vuoden
1990 alkupuolella. Liitto-
kokouksen antamat vel-
voitteet ovat sitä luokkaa,
että ne eivät ole toteutet-
tavissa normaaleilla neu-
votteluilla.

Valmius tulee olla kun-
nossa ja rattaat rasvatut,
oli lakkopääliköiden yh-
teinen näkemys.

Kuvassa Kauko Urpelainen sel-
vittää hämeenlinnalaisen työ-
taisteluorganisaatiota ja sen toi-
mivuutta.

TOIMIUPSEERIKALENTERI

Vuoden 1989 Toimiupseerikalenterissa on ikälisien
kohdalla todettu painovirhepoholainen.

Oikeat ikälisävuodet ja -prosentit ovat seuraavat:

1. ikälisä	3 vuotta	5 %
2. "	5 "	5 %
3. "	8 "	5 %
4. "	11 "	4,5 %
5. "	15 "	3,5 %
6. "	18 "	2,5 %

Korjaus pyydetään tekemään kalenterin sivulle 150.
Myös palkkataulukot ovat jo uusiutuneet.

ESKO HUTTUSEN kotipuhelinnumero oli väärä, minkä
hänelle soittaa yrittäneet ovatkin huomanneet.
Oikea on 9693-21122

Yhteistyö Upseeriliiton kanssa

Hallitus totesi Upseeriliiton
käynnistäneen varsin
rajan ja epäasiallisen leh-
distökampanjan, jossa
puolustusvoimain kom-
mentajan suunnitelmien
henkilöstöjärjestelmän
kehittämiseksi ovat saa-
neet murskaavan tuomi-
on. Myös Toimiupseeriliiton
tavoitteet ovat tulleet
Upseeriliiton taholta tyy-
mätyksi ja varsin perus-
teettomiksi.

Hallitus totesi myös

Upseeriliiton jäsenkyse-
lyn. Kyselyn vastauksia
on käytetty varsin härskil-
lä tavalla kenraali Valtas-
ta vastaan.

Hallitus päätti, että ny-
kyinenkään varsin vähäi-
nen yhteistyö Upseeriliiton
kanssa ei ole edellä
olevien toimenpiteiden
johdosta enää perustel-
tua.

Myös VTML:ssa puo-
lustusvoimien ja rajavarti-
olaitoksen työaikatyö-
ryhmissä toimivat liiton
edustajat saivat uudet
ohjeet työaikatavoitteiksi.

Hallitus ei pitänyt mi-
tenkään mahdollisena si-
tä, että johtamisesta ja
varuillaanolosta korkeille
upseereille maksettaisiin
samanlaisia korvauksia
kuin mitä maksetaan toi-
miupseereille sota- ja lei-
riharjoituksissa ja muis-
sa erityisolosuhteissa teh-
tävästä työstä.

Upseeriliitto näemmä
haluaisi vain kermat ka-
kun päältä: johtaville vir-
kamiehille pitäisi maksaa
työaikalain mukaiset yli-
työkorvaukset, ylitoita te-
kemättä, verhoiltuna eri-
tyisen lisän muotoon.

Pitkillä työajoilla ja työ-
vuosilla ansaittuja mark-
koja ei ole sosialisoida-
vissa upseereille, oli hal-
lituksen tahto.

Paikallistason yhteis-
työstä hallitus ei antanut
varsinaista ohjetta. Yllä-
olevan henki lienee selvä.
Upseeriliitto on asiasta
osastojaan informoinut.

OFFICERARNAS RIKSFÖRBUND

Veljesjärjestömme Ruot-
sissa on pitänyt kokous-
taan joulukuun puolivä-
lissä. Lähettämässään
kirjeessä he antavat kai-
ken tukensa Toimiupseeriliiton
pyrkimyksille uuden
päällystöjärjestelmän
luomisessa.

Hienoa. Kiitos.

Toimiupseeriliiton ja Ilmapuolustuksen Lentotekniset ILTY:n kanssa tehty liittymissopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Kuvassa vasemmalla ILTY:n puheenjohtaja Arvo Kiiskinen, ToUL:n puheenjohtaja Pentti Järvinen ja pääsihteeri Armo Korvela sekä ILTY:n varapuheenjohtaja Esko Huttunen.

Uudet jäsenyhdistykset

Ilty:n kanssa tehdyn liittymissopimuksen ja sen pohjalta tehtyjen jäsenanomusten perusteella hallitus hyväksyi Toimiupseeriliiton jäsenyyteen 1.1.1989 alkaen seuraavat Ilmapuolustuksen Lentotekniset ILTY ry:n jäsenosastot:

Hallin osasto 55 jäsentä.
Kauhavan osasto 63 jäs.
Lapin osasto 71 jäs.
Luonetjärven osasto 27 jäs.

Rajan osasto 29 jäs.
Rissalan osasto 65 jäs.
Tampereen osasto 73 jäs.
Utin osasto 48 jäs.

Uusia toimiupseeriliittolaisia on yhteensä 431 henkilöä. Tervetuloa tehokkaaseen ay-toimintaan.

Kaunispään tunturimaja

Joulukuussa on allekirjoitettu Kaunispään tun-

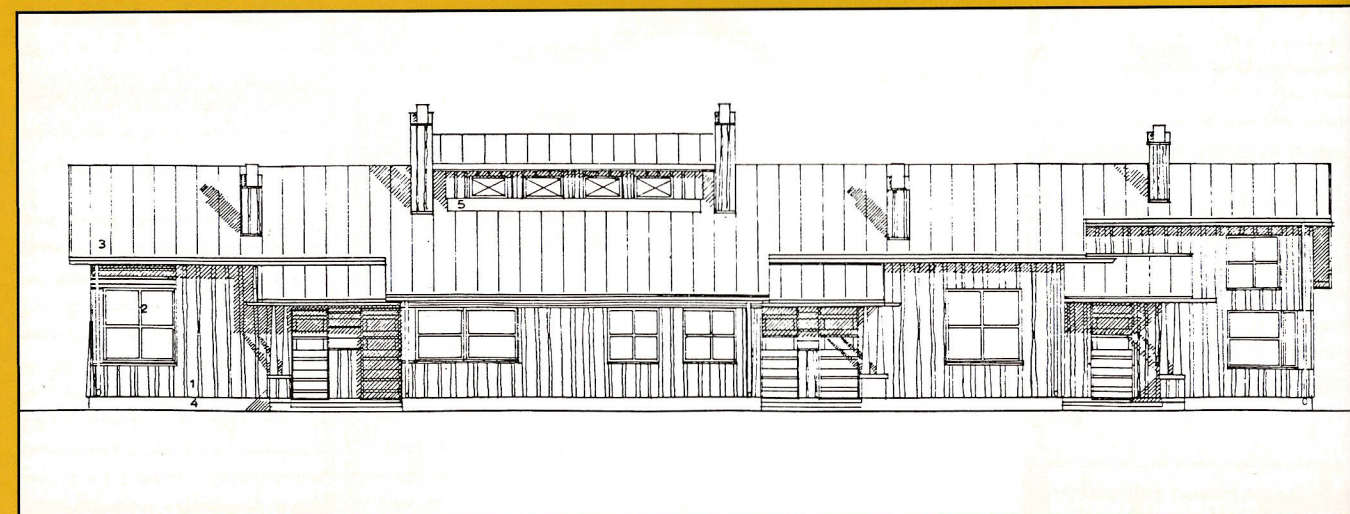
turimajan urakkasopimukset. Urakoitsijana toimii sodankyläläinen **Olavi Räisänen**. Sähkötyöt hoitaa ivalolainen **Ylä-Lapin Sähkö**.

Työt Kaunispään etelärinteellä alkavat toukokuussa. Valmiina viiden yksión rivitalon tulee olla marraskuun puolivälissä tänä vuonna.

Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti **Ilpo Väisänen**, jolla on toimisto Oulussa. Loppuvuodesta

on mahdollisuus nähdä ja kokea hänen suunnitelmiansa toimivuus hyvin varustetussa talossa.

Liiton hallitus tulee aikanaan määrittelemään vuokrausehdot ja varausjärjestelmän. Tarkoituksena on, että yksión vuokraaminen tapahtuu jäsenistölle sopivalla hinnalla.

Upseeriliiton jäsenkysely

VASTAUSLOMAKE JÄSENKYSELYYN 27.9.1988

Koska Upseeriliiton jäsenkysely on aiheuttanut erittäin paljon kirjoittelua sekä valtakunnallisissa että alueellisissa lehdissä, lienee paikallaan julkaista Upseeriliiton varsin taitava jäsenkyselylomake. Ihmetellä täytyy, että miksei Upseeriliitto ole itse kysymyksiään julkistanut, vaikka niin lehdessään lupaili. Syynä varmaankin on palstatilan puute?

Kyselyn julkistaminen on siksikin paikallaan, että myös Toimiupseeriliitolla on tästä opittavaa. Kyselyn tulosten julkistaminen on aikaansaanut sen, että pääesikunta on kontallaan ja toteuttaa parhaillaan Upseeriliiton esittämiä vaateita. Tämä aivan erityisesti korostuu puolustusvoimain komentajan kirjeessä puolustusministerille. Syytöksethän kohdistuivat varsin härskesti juuri puolustusvoimain komentajaan.

Olisi varmaan paikallaan, että myös Toimiupseeriliitto toteuttaisi jäsenkyselyn. Kyselylomakekin voisi olla lähes sama. Uskon kuitenkin, että toimiupseeriliittolaisten vastausprosentti tiettyyn kysymykseen ei jäisi 99,5 %:iin, vaan olisi täysi 100. Katsotaan nyt mitä hallinto tuumaa.

Epäileviä tuomaita var-ten oli kyselylomakkeen mukana myös Upseeriliiton puheenjohtajan paimenkirje. Jotain siitä on kuitenkin jäänyt puuttumaan, sillä jäsenkunnasta oli 0,5 % epäroivällä kannalla. Kenraalikuntaakin on silti yli prosentin verran?

1. Peruskysymys (rasti ruutuun)
Pääesikunnan muistion "Puolustusvoimien sotilasarvojärjestelmän kehittäminen" osalta esitän mielipiteenäni, että Upseeriliiton lausunnossa

1. PE:n muistion esitys voidaan hyväksyä sellaisenaan	
2. PE:n muistion esitys on korjattava puheenjohtajan kirjeessä esitetyn Upseeriliiton mallin mukaan	
3. Ei voida hyväksyä muistion mallia eikä esitettyä Upseeriliiton mallia	

2. Tarkentavat kysymykset (rasti ruutuun)

	Kyllä	Ei
1. Onko tarpeellista, että upseeri ja opistoupseeri voidaan erottaa toisistaan arvon ja arvomerkkien perusteella		
2. Onko esitys 4400 toimiupseerin ylentämiseksi upseeriksi ennen 1.7.1991 oikea toimenpide		
3. Laskeeko upseerin arvostus jyrkästi, jos muistion esitykset toteutetaan		
4. Horjuttaako muistion toteuttaminen muuttumattomana vakavasti luottamustasi puolustusvoimien johtoon		

Upseeriuden velvoitteet

Viime vuoden loppupuolella on Upseeriliitto lähettänyt joukko-osastojen komentajille ja vastaaville päälliköille kirjeen, jossa neuvotaan millainen on upseeri ja mitä upseerius velvoittaa.

Toimiupseeriliiton jäsen-tenkin on syytä tämä tietää ja aivan erityisesti ymmärtää: henkilöstöjärjestelmän

kehittämisessä ei pidä ta-voitella sellaista mikä on pyhää ja komppanian kura-portaassa työskenteleville sopimatonta.

Upseeriliiton mukaan upseerius sisältää kaiken seuraavan:

- Perinteinen, kutsu-musperäinen upseer-in ammatti
- Sotilasalan korkein koulutus on upseeri-koulutus
- Sotilasalan korkein ammattitaito
- Upseerin kunniantun-

to ja etiikka sisältävät myös hengen paloa, tunteen hehkua ja aatteen intoa

- Upseerin aatteelli-suus, palava into ja motivaatio työhönsä
- Upseerin ammatin selkeä määriteltävyys sotilashierarkiassa
- Edellä olevien teesien jäl-omine tehtävineen, virkoineen, upseeriar-voineen ja tunnus-merkkeineen.

Ei kai vain noita fanaatik-koja löydy muualtakin kuin Välimeren ympäristöstä?

Hyvinhän tuohon hengen paloon sopii uhkailut puolustusvoimain komentajaa kohtaan kuin myös ulkopo-liitiikan alueelle ulottuva uh-kailu YK-tehtävien saarros-ta. Vai onko tunteen hehku ollut niin kova, että järjen valo on sammunut?

Edellä olevien teesien jäl-keen ei pidä hämmästellä miksi pääesikunnan esitys henkilöstöjärjestelmän ke-hittämisestä on niin surkea kuin se on.

Henkilöstöresurssien kehittämisessä on punnittava ja määriteltävä sekä yksilölliset että joukkojen tarpeet. Sovitettava ne tarkoituksenmukaiseksi yhdistelmäksi. Tunnettava suomalaisten miesten mahdollisuudet eli potentiaalit. Tiedettävä mitä opetusmenetelmiä näissä yhteyksissä voidaan käyttää.

Reserviläisasioiden hoidossa pelkkä valvontatieto ei yleensä riitä. Tarvitaan myös asenteellisia valmiuksia. Niitä voi pääkouluttaja ja kouluttaja pohjustaa ja vahvistaa käytännön harjoituksilla. Koulutuksessa harjoitteluun motivointia johtamistyön yhteydessä. Lisäksi harjoitustyönä laaditaan ryhmän, joukkueen tai komppanian johtamisongelma. Vasta harjoittelu muuntaa strategisen johtamisidean käytännössä toimiviksi rutineiksi.

Toimiupseerin kouluttajatehtävät monipuolistuvat. Samalla hänen mahdollisuutensa vaikuttaa oman koulutusyksikönsä kehittämiseen lisääntyvät. Toisaalta tämä vaatii täsmällisiä uusia tietoja ja asenteellisia valmiuksia.

Miten aika riittää

Saadaksemme riittävästi aikaa harjoituksille on meidän a) osattava käyttää kertausajana reserviläisten kaikki voimat opimiseen b) vältettävä kaiken ajan tuhlaamista c) huolehdittava siitä, että koulutettavilla on aina työtä ja d) että koulutettavien työrauha säilyy.

Reserviläinen haluaa tarpeitaan vastaavaa koulutusta. Sen vuoksi järjestämme opittavat asiat tehtäviksi. Lisäksi käytämme paljon tietokonepohjaisia ohjelmia, videotalliointeja ja työkirjaa tai vastaavaa.

Harjoitus ripeästi alkuun

Toisinaan tarkkailija painee merkille, että suuri osa harjoitusta menee valmisteluihin ja selityksiin ja tällä tavalla kuluu huomattavasti aikaa siltä tehtävältä, jota harjoituksen nimi ilmaisee.

Harjoituksen onnistuminen riippuu suuresti siitä, miten se saadaan alkamaan. Sen vuoksi on kouluttajalle tärkeää, että hän saa harjoituksen alkamaan ripeästi. Paras tapa on totuttaa reserviläiset aivan harjoituksen alusta lähtien täsmällisyyteen ja tehokkuuteen, jota kaikki yksikön kouluttajat noudattavat. Luontevat perusteet reserviläisjohtajien tehokkuuden lisäämiselle löytyvät harjoitustavoitteista eikä mitään laahustunelmaa pääse syntymään. Tapa ei ole kuitenkaan vielä saavuttanut riittävän laajaa kannatusta.

Niin vanha tapa kuin kyseleminen onkin, käytämme sitä nykyisessä reserviläisopetuksessa mahdollisimman vähän. Siirtyessään kysymyksiä käyttävästä menetelmästä sellaiseen menetelmään, että pienryhmän jäsen (esim. 3-jäseninen ryhmä) esittää yhtäjaksoisesti, voi kouluttaja alussa kohdata jonkin verran ongelmia. Reserviläiset ovat tottuneet suoriin kysymyksiin. Jos menetelmää käytetään harjoituksen alkuasteilta saakka, sujuu se itsestään ja reserviläiset osallistuvat innokkaasti ja keskenään kilpaillen tällaisen harjoituksen menoon. Näin koulutettavat harjoitetaan mm. täydentämään ja korjaamaan toistensa esityksiä. Jos heidän tehtäväkseen jää vain kuunteleminen, lakkaavat he pian siitäkin. Reserviläinen ei jaksa seurata, jos hän ei saa olla aktiivisesti mukana.

Sitä paitsi, jos kouluttaja itse korjaa virheet, merkitsee se jotenkin samaa, kuin että niitä ei korjatakaan. Reserviläiset eivät asennoidu kuuntelemaan ja painamaan mieleensä.

Yhteis-koulutuksella tuloksiin

Perinteisen kertausharjoituksen puutteena on se, että kouluttajat eivät näe miten reserviläisemiehet tositilanteessa toimivat alaisten kanssa, millaista esimerkkiä he näyttävät taistelutilanteessa, joka kuvastaa esimesten suhtautumisen vaikeissa tilanteissa. Nykyaikaisen koulutuksen keinoin parempaan kriisitoimintaan päästään varmasti sillä, että avainhenkilöt (upseerit ja soveltuvien osin aliupseerit) osallistuvat koulutukseen ennen varsinaisia joukkoja. Harjoituksen jälkeen olisi myös pidettävä samalle johtajaryhmälle kritiikkipalaveri, jälkiseuranta kouluttajien johdolla. Kautta aikojen on selvitetty ja tutkittu kertausharjoitusten tuloksellisuutta tai tuloksettomuutta. Harjoituksissa toimineilla reserviläisjohtajilla on usein sellainen tunne, että seurantatieto ei kulje ja koulutus ei ole kunnossa. Kertausharjoitusta seuranneen taisteluharjoituksen heikoin lenkki on monesti joku henkilö tai ryhmä henkilöitä, joita ei ole huomattu ottaa mukaan koulutukseen.

Kertausharjoituskoulutuksen uusien muotojen kokeilu vaatisi enemmän huomiota uutta ajattelua ja rohkeutta. Reserviläisten täydennyskoulutusta ei hoideta luento — opetuskalvo -tekniikalla. Siitä huolimatta hyvä opetusluento on aina hyvä menetelmä. Opetuksella pitää olla positiivinen suunta. Esim. ryhmätyö-

harjoituksissa ei anneta koulutettaville muistiin-painettavaksi vaikeuksia, vaan oikeat koulutustekniikat ja -muodot.

Kouluttajan itsensä kehittämiselle asetetaan nyt suuria vaatimuksia. Toimiupseeri on kehittäjä ja kasvattaja, jonka täytyy entistä enemmän olla ajatusten ja asenteiden ohjaaja.

Monipuolisuutta tarvitaan

Opetusmenetelmien valinta määräytyy opettavan sisällön mukaan. Reserviläisjohtajien johtamiskoulutuksessa konkreettisuus, käytännölläheisyys ja joustavuus ovat avainasioita.

Reserviläisten opettaminen edellyttää eri menetelmiä kuin varusmiesten. Asioista on viljalti tutkittua tietoa ja koettua käytäntöä. Mutta olisiko tässäkin asiassa vain tarve tarttua määrätietoisesti koulutustoimeen.

Mielestäni onnistunut koulutustapahtuma oli loppuvuodesta IUud-SpE:n ja allekirjoittaneen yhdessä toteuttama johtamistaidollinen kh-luento. Johdantoluento, ryhmätöitä, monivalintatehtäviä ja rakentavaa keskustelua. Näin asioita saadaan eteenpäin. Palautte oli jatkoon rohkaiseva, joten menetelmä on jo näyttänyt voimansa. Vrt. kuva.

Kouluttaja, joka uskalltaa asettua todelliseen vuorovaikutukseen joukkoonsa nähden ja kykenee tunnistamaan koulutettavine reserviläisten syvät tarpeet — valjastamaan ne yhteisen tarkoituksen toteuttamiseksi, virittää mahtavan innostuksen ja sitoutumishalun. Tällainen sotilasorganisaatio on ehyt. Sillä on tunne siitä, kuka se on ja mitä sen on määrä tehdä.

Se saa elävän eheyttävän organisaatiohahmon

MONIPUOLISTA PAINOPALVELUA

UKP

UUDENMAAN KIRJAPAINO OY

Ratkaisemme asiakkaittemme painotyöongelmat monipuolilla uusilla koneilla, uusissa tiloissa keskitetysti.

Petikontie 16-18
puh. (90) 85 391

Postiosoite:
PL 69, 01721 Vantaa

**OY TURUN SANOMAT
LUETTELOPAINO**

Luettelot, matrikkelit, kirjat, lehdet ym. Suoraan tietokannasta painotuotteeksi. Myös laadukkaina 4-värituotteina.

Luettelopaino, Teollisuuskatu 28
puh. * (921) 693 311

Postiosoite:
PL 501, 20101 Turku

serioffset
OY TURUN SANOMAT ARKKIPAINO

Serioffset, Tillerinkatu 1
puh. * (921) 693 311

Postiosoite:
PL 95, 20101 Turku

JOHTAMISTAIDOLLINEN OPETUS

Tavoitteet (30 min)

- tiedolliset
- taidolliset
- asenteelliset

Yleiskeskustelu

Johtaminen (45 min)

- yksilö, ryhmä
- alaisen käsittelytaito

Monivalintatehtävät

- ryhmät
- I ryhmätyö
- 5 henk./ryhmä
- Purku

Tulokset

- parempi motivaatio
- osallistuminen
- esiintyminen ja jäsentelytaito
- keskinäinen viestintä
- yhteistyö
- koulutuspalaute
- taidot
- tiedot
- työtyytyväisyys
- ryhmätyötekniikat
- mielipiteiden ilmaisu
- valvontatiedot (Sp-henkilöstö)
- palaute — harj. johtaja/Sp
- mielekäs koulutusmuoto/vetäjä
- vuorovaikutus — informaatiokanava

ja pystyy ohjaamaan ja tukemaan siihen sijoitet-
tujen reserviläisten kehitystä.

Puolustusvoimat asettaa strategiset tavoitteensa ja katsoo, mitä henki-

löstön tulee osata. Myös koulutukseen ohjattavan reserviläisjoukon tulee olla tietoinen siitä, mihin sen valmiuksien kehittämisellä tähdätään nyt ja tulevaisuudessa.

TERVEHDIMME TOIMIUPSEEREITA

A. AHLSTRÖM OSAKEYHTIÖ

OY ALLSTRAP AB

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

OY A.E. ERICKSON AB

OY FORCIT AB

HANGON KAUPUNKI

HÄMEEN SANOMAT OY

KARAIR OY

KEMI OY

K-KAUPPIAAT JA TURUN KESKO

KUSTANNUS OY OTAVA

MACHINERY OY

PRIHA OY

RAISION YHTYMÄ

STARCKJOHANN — TELKO OY

SUNILA OY

SUOMEN VAKUUTUSYHTIÖIDEN KESKUSLIITTO RY

Tule ja kysy eläketurvastasi!

ELÄKETIEDOTUSTOIMISTO

 Lönnrotinkatu 27 B 14
00180 Helsinki 18
Puh. 90-640 301

NURMEKSEN OSUUSMEIJERI

75530 Nurmes, puh. 976-20 600

Herkuttele Sinäkin Polar- ja Fontal-juustoilla

RIISLA OY

Rauma-Pori-Turku-Hki

Hallintukku Oy
Tampere

Tennis hotelli
POHJANLINNA
YKKÖSPAikka KANKAANPÄÄSSÄ
virkamiesystävälliset hinnat
Linnankatu 2 KANKAANPÄÄ
Puh. (930) 830 00

A&P
ARCTIA
HOTEL PARTNERS

Huonekalutehdas Korhonen Oy
20660 Liittoinen
puh. 921-441 200

Valmistamme korkealaatuisia
TIMANTTI-hyllystöjä

P. Rotola-Pukkila Ky

61800 Kauhajoki kk
Puh. 963-11 433

KARJALA-lehti

Isänmaan asialla
Tillaa Siekii!
Puh. 953-11700

 Suomen Silkkikutomo Oy

Lapinleimu Oy

PL 6 37 801 TOIJALA puh (937) 210 80
telex 22 380 kilsa sf telefax (937) 227 15

Temet Oy

Nykyaikainen
SUUR-LEIPOMO
Lapin Pakari Oy

96320 ROVANIEMI
TEOLLISUUSTIE 11 Puh. 960-21951

PAKARISTA PARHAAT TUOTTEET

TOP φ

Turun Seudun Osuuspankki
Ihmisläheisen palvelun pankki

OSUUSKUNTA
MAITO-AURA

PALJON HYVÄÄ PUHTAASTA LUONNOSTA.

on kehittyvä
kuljetussatama

Toimiupseeriliiton urheiluvuosi 1988 on ohitse ja on aika kerrata kuluneen vuoden urheilutapahtumia sekä miettiä kilpailukautta 1989.

Kilpailuvuosi 1988

Mennyttä kilpailuvuotta tarkasteltaessa voidaan todeta, että vuosi oli varsin menestyksellinen Toimiupseeriliiton kannalta. Liiton mestaruuskilpailujen osanottajamäärissä on ollut huomattavaa kasvua. Erityisen ilahduttavaa on todeta, että nuorten kilpailijoiden joukko on lisääntynyt.

Mestaruuskilpailujen järjestelyistä vastuun kantaneet yhdistykset selvisivät jälleen kerran tehtävistään erinomaisesti.

Maastoammunnan liitto-ottelussa joukkueemme voitti vakuuttavasti Upseerien Ampumayhdistyksen joukkueen. Voiton ansiosta Marskin Malja pysyi edelleenkin puheenjohtajamme toimistossa.

Liittomme jäsenet menestyivät erinomaisesti vuoden aikana sekä kansallisilla että kansainvälisillä kilpakehtillä. Näistä hienoista saavutuksista voisi mainita **Arvo Papposen** ja **Seppo Mäkisen** hyvät suoritukset pistooli-ammunnassa. Erinomaisesti menestyivät myös:

— **Matti Nummela**, maamme edustus olympiatrapissa Soulissa

- **Mikko Kosonen**, viestikulta hiihtosuunnituksen maailmanmestaruuskilpailuissa
- **Heikki Kivikko**, kulta Suomen hiihtomestaruuskilpailuissa 50 km matkalla
- **Reijo Mattinen**, voitto suunnistajien rankinglistalla
- **Harri Eloranta**, Olympiaedustus ampumahiihdossa.

Toimiupseerit ovat olleet näkyvästi esillä myös muilla urheilun osa-alueilla, kuten urheilumennuksessa ja urheiluliittojen ja -seurojen johdotehtävissä. Esimerkiksi ampumahiihtoliitossa päävalmentajana toimii **Arvo Kantola**, ampumavalmentajana **Heikki Ikola**, naisten MM-ryhmän valmentajana **Matti Nikula** (evp) ja nuorten MM-ryhmän valmentajana **Veikko Lehtimäki** (evp).

Yhteenvetona voidaan todeta, että toimiupseereilla on valtakuntamme urheiluelämässä hyvin keskeinen asema niin urheilijoina kuin urheilun järjestöhenkilöinä.

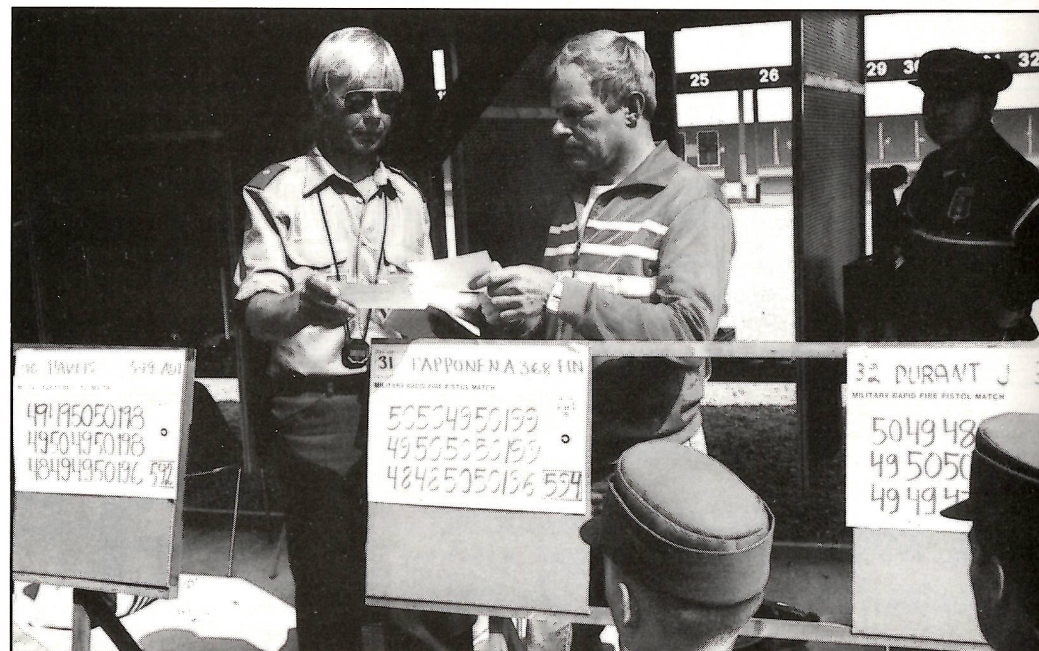
UUODEN URHEILIIJA 1988

Liiton hallitus valitsi vuoden 1988 urheilijaksi sotilasmestari **Arvo Papposen**, Kajaanin Toimiupseereista. Arvon saavutukset olivatkin todella mahtavat;

- CISM** — Pistoolipika: tulos 593, sija I
 — Pika-ammunta/joukkue: sija I
 — Kisojen paras pistooliampuja
- SM** — Isopistooli: tulos 592, sija I
 — Isopistooli/koulu: tulos 293, sija I
 — Isopistooli/kuvio: tulos 299, sija I
 — Vakiopistooli: tulos 576, sija I
 — Pienois pistooli: tulos 592, sija I

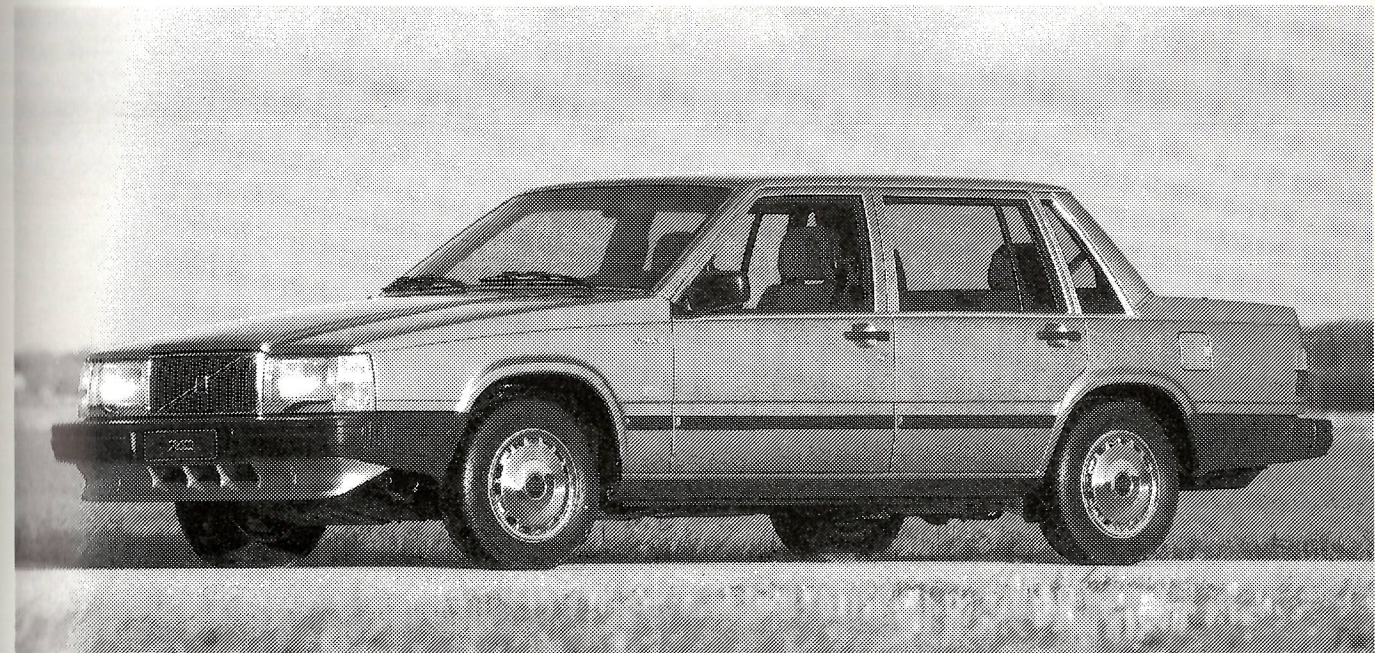
Arvo Papponen valittiin myös vuoden 1988 sotilasurheilijaksi. Onnea Arvolle ja menestystä tuleviin kilpailuihin.

Kiitän vilpittömästi kilpailijoita, kilpailujen järjestäjiä ja tukijoita. Te teitte vuodesta 1988 liittomme osalta todella merkittävän urheiluvuoden.

Vuoden urheilija
 Arvo Papponen.
 Sotilaitten
 CISM mestaruus
 pist. pika-ammunnassa
 on kotona.
 Jyryn jäsen maj evp
 Jussi Sistona ottaa
 allekirjoitusta tulos-
 pöytäkirjaan.

Turvallinen valinta.

VOLVO

Tourist and Diplomat Sales
 Helsinki
 Forum Kauppakeskus
 Mannerheimintie 20 B,
 00100 Helsinki
 Puh. 90-694 8155

Urheiluvuosi 1989

Liiton kilpailukausi käynnistyy 12.2.1989 Kokkolan Toimiuupseerien järjestämillä ilma-aseiden kotirakilpailulla. Kilpailut jatkuvat liiton kalenterissa olevan aikataulun mukaisesti.

Liiton hallitus on hyväksynyt liiton kilpailukalenterin vuosille 1990—1993.

Liiton mestaruuskilpailuja on järjestetty jo lähes 50 vuoden aikana. On tärkeää, että nämä arvokkaat urheiluperinteet jatkuvat edelleenkin. Toivottavasti voimme järjestää tulevinakin vuosina voimassa olevilla toimintaedellytyksillä näitä erinomaisia kilpailutapahtumia.

Toimiuupseeriliiton mestaruuskilpailujen innoittamana on moni toimiuupseeri vuosien aikana tullut sotilasurheilun pariin. Tämä harrastus on kestänyt läpi palvelusajan sekä jatkunut usein evp-jäsenenäkin. Toimiuupseeriliiton mestaruuskilpailuilla on ollut ja tulee aina olemaan tärkeä osuus jäsenkuntamme sotilastaidon ja fyysisen kunnon kehittämisessä.

Toivotan kaikille urheilijoille menestyksellistä kilpailukautta.

Liiton mestaruuskilpailuissa tavataan!

Urheilujohtaja
Jaakko Torppa

UUOSI	HIHITO	KOTIRATA- AMMUNTA	RATAMESTARI	SOTILAS- KOLMIOTTELU	SUUNNISTUS	AMMUNTA
1990	Rovaniemi	Halli	Kauhava	Santahamina	Utti	Mikkeli
1991	Parola	Orivesi	Lahti	Kouvola	Oulu	Vekaranjärvi
1992	Hyrylä	Lapin-Raja	Kainuun-Raja	Huovirinne	Kaakkois-Raja	Lahti
1993	Huovirinne	Saaristomeri	Kontioranta	Sodankylä	Niinisalo	Oulu

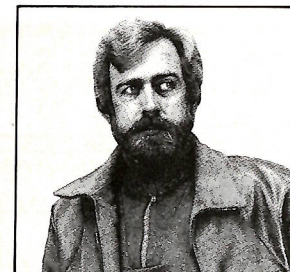
Puolustusvoimaa kylmyyttä ja kosteutta vastaan

Termo-lämpökerrasto pitää Sinut kuivana liikkeessä ja lämpimänä levossa.

Kylmällä ilmalla liikuttaessa tavanomaisen vaatetuksen suurin pulma on hikoilusta aiheutuva paleleminen levon ja taukojen aikana.

Termo-lämpökerrastossa olo on aivan toista. **Termon hengittävä kanavakudottu Polycolon-kerros siirtää kosteuden iholta asun ulkopinnan puuvillakerrokseen. Siten ihoa vasten oleva neulos pysyy miellyttävän lämpimänä ja kuivana, niin liikkeessä kuin levossakin.**

Termo on erikoisvahvistettu polvista ja takamuksesta. Hiertäviä saumoja ei ole eivätkä vetoketjut pääse koskettamaan paljasta ihoa. Ja mikä tärkeää, Termo-asussa liikut joustavasti ja kevyesti, sillä yksi vaatekerta riittää.

Tutustu Termoon hyvin varustetussa urheiluliikkeessä!

termo

MAAHANTUOJA
HJORTH
URHEILUTUKKU

puh. (931) 443 133

Audi tax free.

VV-Auto Oy

MARKKU KORISTO
LAURI RAIVISTO
KAIIA RÄSÄNEN

Turisti- ja diplomaattimyynit

VV-Auto Oy, Hitsaajankatu 7 B, 00810 Helsinki
☎ (90) 75 831, 758 3321, Telex/Teletex 1001205
Telefax (90) 758 3330

Teknistä etumatkaa

KILPAILUKUTSU

Toimiupseeriliiton 49. hiihtomestaruuskilpailut

Kajaanissa 8.—10.3.1989

Kilpailujen aikataulu

07.03. klo 12.00	Sotilasmajoitus valmiina Kainuun Prikaatissa.	10.03. klo 09.00—09.30	Aseiden kohdistus
klo 18.00	Joukkueenjohtajien puuttelu	klo 10.00	Ampumahiihtoviesti
		klo 10.00	3 x 7,5 km yleinen
		klo 10.00	Ampumahiihtoviesti
		klo 14.30	3 x 7,5 km 35 v
08.03 klo 09.00—10.30	Aseiden kohdistus		Palkintojen jako.
klo 11.00	Kilpailujen avaus		
klo 11.30	Ampumahiihto		
	— yleinen 20 km (4 x 5 ls)		
	— 35 v 15 km (3 x 5 ls)		
	— 40 v 10 km (3 x 5 ls)		
	— 45 v 10 km (3 x 5 ls)		
klo 18.00	Palkintojen jako		
09.03. klo 10.00	Maastohiihto		
	— yleinen 15 km		
	— 35 v 15 km		
	— 40 v 10 km		
	— 45 v 10 km		
klo 16.00	Palkintojen jako		

Kilpailussa noudatetaan ToUL:n, SahL:n sekä SHL:n kilpailusääntöjä. Evp-jäsenet saavat osallistua viestijoukkueisiin. Samoin evp-jäsenten tulokset otetaan huomioon joukkue- ja yleismestaruuskilpailujen pisteissä. Hiihtotyyli on vapaa. Osanottoilmoitukset on lähetettävä 20.2.1989 mennessä osoitteella:

Hannu Pellinen
Kainuun Prikaati
PL 5
87601 KAJAANI

Osanottomaksut on maksettava ilmoittautumisen yhteydessä tilille: OU-568316-3.

Kajaanin Toimiupseerit ry.

TOIMIUPSEERILIITON XXXVI RATAMESTARUUSKILPAILUT V. 1989

Parolan Toimiupseerit r.y. kutsuu Toimiupseeriliiton jäsenyhdistyksiä ja niiden jäseniä osallistumaan Toimiupseeriliiton ratamestaruuskilpailuihin. Kilpaillaan henkilökohtaisesta liiton mestaruudesta ja yhdistysten välisestä joukkuemestaruudesta.

Yhdistys saa palauttaa 3 karttaa, tilattuaan 3—9 karttasarjaa, siitä ylöspäin noudatetaan liiton sääntöjä. Kartta on suunnistuskartta 1:15 000.

Osallistumismaksut, jotka ovat samalla karttatilauksella 35 mk/2 kpl:n sarja, joukkuekisassa ei osallistumismaksua. Maksu Parolan Toimiupseerit r.y:n tilille Kanta-Hämeen Säästöpankki Hattula 425627-422230 28.2.1989 mennessä.

Järjestävä yhdistys palkitsee henkilökohtaisessa ja joukkuekilpailussa parhaiten menestyneen kunniapalkinnon.

Tiedustelut Jouko Soittila puh. työ 917-710 380.

PAROLAN TOIMIUPSEERIT R.Y.
Puheenjohtaja Raimo Mäkitalo
Kilpailun johtaja Jouko Soittila

ILMOITTAUTUMISMALLI TOIMIUPSEERILIITON 49. HIIHTOMESTARUUSKILPAILUIHIN

ilmoittaa seuraavan joukkueen.

Arvo Etunimi Sukunimi	Syntymä- vuosi	Henkilö- kohtainen A-hiihto M-hiihto	3x7,5 km Ahviesti	Siviili- seura	HUOM/ huoltaja/ johtaja/tulo

Joukkueen vahvuus _____ henkilöä

Ruokailutarve:

Osanottomaksut:	7.3 p:	lo:	pä:
— Ah 35 mk/kilpailija	8.3 ap:	lo:	pä:
— Mh 35 mk/kilpailija	9.3 ap:	lo:	pä:
— Viesti 60 mk/joukkue	10.3 ap:	lo:	pä:

Osanotto-oikeus ja luokkavaatimukset:

Yleisessä ja 35-sarjassa on niillä liiton jäsenillä, jotka kuluvaan tai edellisessä vuonna ovat saavuttaneet ko. lajin II lk:n merkivaatimuksen Suomen Hiihtoliiton tai Suomen ampumahiihtoliiton luokituksen mukaan, tai Puolustusvoimien I lk:n mukaan.

40- ja 45-sarjassa ei ole luokkavaatimuksia. Luokkavaatimukset eivät koske osallistumista ampumahiihtoviestiin. Joukkuekilpailun tulokset lasketaan automaattisesti kolmen parhaan kilpailijan tuloksesta.
Mh 15 km hiihtävien tuloksesta ja Ah 20 km hiihtävien tuloksesta.
Erillistä joukkuemaksua ei ole.

sainvälisten huippujen kohtaamista taitoa ja kovaa kuntoa vaativilla Vimpelinvaaran rinteillä. Toivottavasti myös ammattikuntamme nuorimmat hiihdon ja ampumahiihdon harrastajat osallistuvat runsaslukuisesti kilpailuihin yllätysvalmiina haastajina.

Kajaanin Toimiupseerit ry
Yliuutnantti
Juhani Hautala
Puheenjohtaja

Tervetuloa Kajaaniin

Kajaanin Toimiupseereilla on kunnia kutsua ja toivottaa Toimiupseeriliiton hiihtomestaruuskilpailujen osanottajat tervetulleiksi Kajaaniin. Kainuun Prikaatin ja Kajaanin kaupungin myötävaikutuksella teemme parhaamme kilpailujen onnistumiseksi arvonsa mukaisesti. Odotamme mielenkiinnolla kokeneiden, kansallisten ja kan-

AUTA LUONTOA

Keräystili
PSP 28400-4

Suomen Henkel

Suurtalousosasto

Lyhtytie 3, 00750 Helsinki, puh. (90) 361 033

Värikkäästi laadukasta

5 väriä
+ lakka

Heidelberg Speedmaster -painokoneemme painaa moniväripainatuksen ja lakkauksen samalla painokerralla edullisesti, laadukkaasti.

Vaativat kirjatyöt kuuluvat tuotanto-ohjelmaamme. Viimeinen kadettimatrikkeli on painettu KS-painossa.

Tabloid-lehdet ja massajakelutuotteet syntyvät mainiosti uusitulla 10-yksikköisellä offsetrotaatiollamme.

Ota yhteyttä, kerromme mielellämme lisää mahdollisuuksistamme.

KAINUUN SANOMAIN KIRJAPAINO OY

Viestitie 2 87700 KAJAANI

Vaihde 986-1661